Gemeente Almelo

Projectnummer 0490883.100

Inhoudsopgave

Motivering

TAM-omgevingsplan hoofdstuk 22g Hoogspanningsstation Wierdensestraat 157h

Motivering TAM-omgevingsplan geluidproductieplafonds hoogspanningsstation

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer
NL.IMRO.0141.TAM00008-BP31
definitief revisie 01
26 augustus 2026

www.anteagroup.nl

TAM-omgevingsplan hoofdstuk 22g Hoogspanningsstation Wierdensestraat 157h

Motivering TAM-omgevingsplan geluidproductieplafonds hoogspanningsstation

projectnummer NL.IMRO.0141.TAM00008-BP31
definitief revisie 01
26 augustus 2026

Auteur(s)
MvB
AK

Opdrachtgever
Enexis Netbeheer B.V.
Postbus 6
8446 KP Zwolle

Gecontroleerd
AK

datum	beschrijving	vrijgave
18 augustus 2026	Definitief	NH

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 Hoogspanningsstation Almelo-Mosterdpot 4
1.2 Ligging en begrenzing 5
1.3 Aanleiding voor de wijziging van het omgevingsplan 6
1.4 Leeswijzer 8

2. Projectbeschrijving 9
2.1 Bestaande situatie 9
2.2 Toekomstige situatie 10
2.3 Scope wijziging omgevingsplan 10

3. Beleidskaders en programma's 12
3.1 Rijksbeleid 12
3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI) 12
3.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's) 12
3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking 13
3.2 Provinciaal beleid 14
3.2.1 Omgevingsvisie provincie Overijssel 14
3.2.2 Omgevingsverordening provincie Overijssel 18
3.3 Regionaal beleid 20
3.3.1 RES Twente 1.0 20
3.4 Gemeentelijk beleid 20

4. Omgevingsaspecten 23
4.1 Inleiding 23
4.2 Geluid 23
4.3 Natuur 28
4.4 Gezondheid 28
4.5 Mer-beoordeling 30

5. Juridische toelichting 31
5.1 De Omgevingswet 31
5.2 Het omgevingsplan 31
5.3 Aanpassen van het omgevingsplan 31
5.4 Wat is een TAM-omgevingsplan? 32
5.5 Toelichting op de regels van het TAM-omgevingsplan 32

6. Participatie 36

7. Financiële haalbaarheid 38

8. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties 38

***Bijlage 1:** Akoestisch onderzoek, d.d. 12 mei 2025*

1. Inleiding

1.1 Hoogspanningsstation Almelo-Mosterdpot

Enexis Netbeheer B.V. (hierna Enexis) is voornemens om het hoog- en middenspanningsstation Mosterdpot aan de Wierdensestraat 157h te Almelo uit te breiden. Het bestaande station is gesitueerd op het kadastrale perceel bekend als gemeente Almelo, sectie I, nummers 2512 en 4368.

Figuur 1.1 globale begrenzing bestaande hoogspanningsstation

De stijgende vraag naar en het stijgende aanbod van elektriciteit vereisen dat hoogspanningsstations worden uitgebreid. Voor de uitbreiding van het station Almelo-Mosterdpot is reeds een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) verleend door de gemeente Almelo. Deze planwijziging is een gevolg van de verlening van deze vergunning. Enerzijds omdat geluidproductieplafonds als omgevingswaarden moeten worden vastgelegd. Omdat het gezamenlijk opgesteld vermogen van de transformatoren meer is dan 200 MVA, dient er een geluidproductieplafond te worden vastgesteld.

Anderzijds omdat de afgegeven vergunning planologisch wordt ‘verwerkt’ in het omgevingsplan en vanwege de aanpassing van de bouwregels en het juridisch borgen van de bomencompensatie die plaatsvindt op een gedeelte van het perceel ten westen van het station (ca. 500 m² wordt hiervoor benut), kadastraal bekend als sectie I, nummer 2821. In figuur 1.2 is dit compensatiegebied weergegeven.

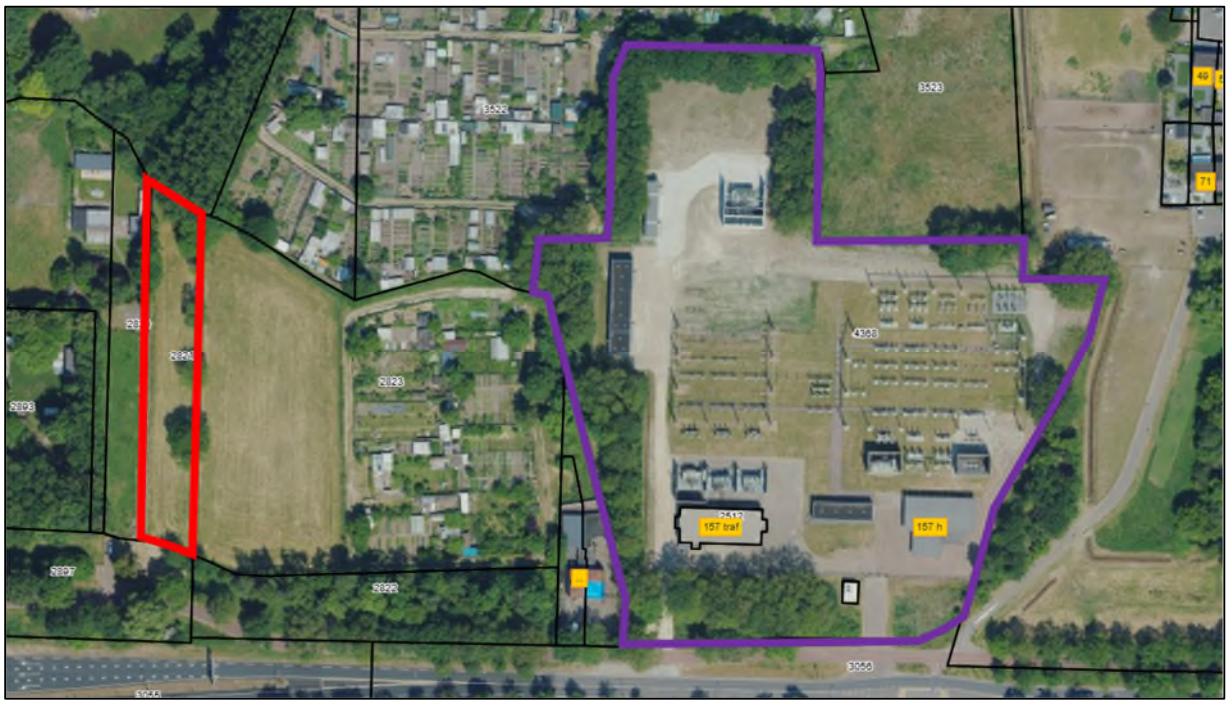

Figuur 1.2: Stationslocaties (paars) en compensatiegebied (rood).

1.2 Ligging en begrenzing

De ontwikkeling vindt plaats op het bestaande terrein van hoog- en middenspanningsstation Mosterdpot aan de Wierdensestraat te Almelo. Het hoog- en middenspanningsstation is ten oosten gelegen van de volkstuinen aan de Schuilenbergsweg en ten zuidwesten van de wijk 'Aalderinkshoek'. Ten zuiden van het hoog- en middenspanningsstation is de Wierdensestraat gelegen, met daarachter de Westelijke Groene Long. In figuren 1.3 en 1.4 wordt de ligging weergegeven.

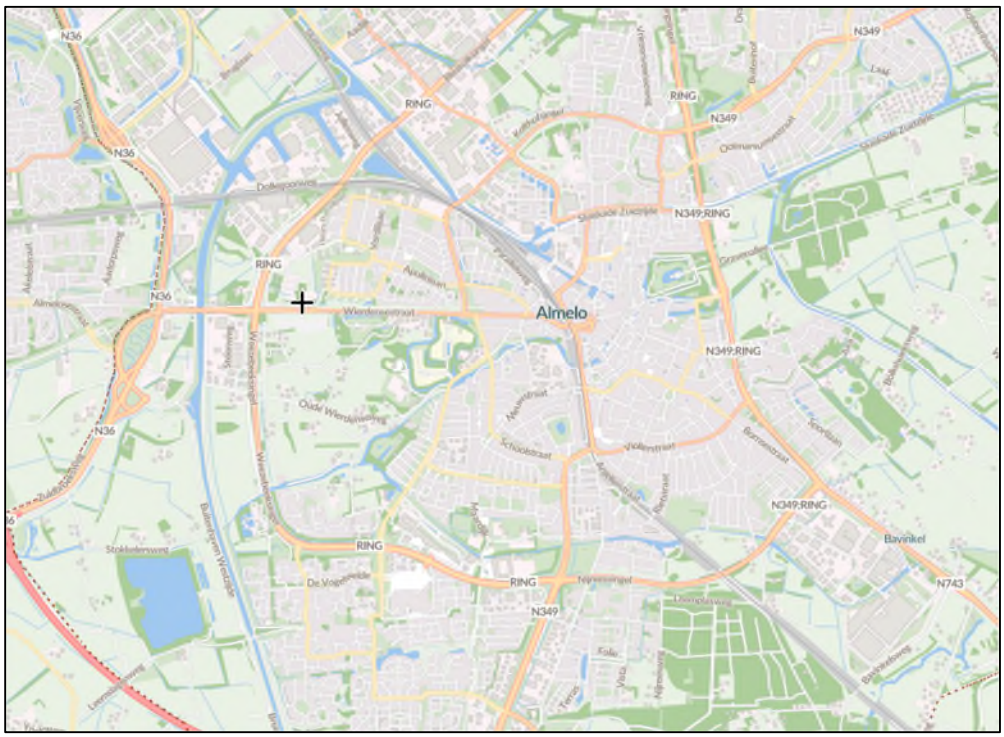

Figuur 1.3 ligging hoog- en middenspanningsstation Mosterdpot (bij zwart kruis) (bron: Streetsmart)

Figuur 1.4 ligging hoog- en middenspanningsstation Mosterdpot (rood omlijnd) (bron: Streetsmart)

1.3 Aanleiding voor de wijziging van het omgevingsplan

Op de gronden van het hoog- en middenspanningsstation is het omgevingsplan van de gemeente Almelo van toepassing. Op dit moment bestaat dit uit een tijdelijk en een nieuw deel, waarbij het tijdelijke deel onder andere de voormalige bestemmingsplannen omvat. Wanneer ter plaatse nog geen nieuw deel van het omgevingsplan geldt, vormt het tijdelijke deel het toetsingskader voor de planologische mogelijkheden.

Op het hoog- en middenspanningsstation vormt derhalve het tijdelijke omgevingsplan “Aalderinkshoek”, vastgesteld op 28 juni 2011 (zie figuur 1.5), het belangrijkste planologische kader. Aan de gronden van het hoog- en middenspanningsstation is de enkelbestemming ‘Bedrijf – Nutsvoorziening’ toegekend. De locatie heeft daarnaast de dubbelbestemming ‘Leiding – Hoogspanningsverbinding’. Het hoogspanningsstation ligt niet op een geluidgezoneerd industrieterrein. Ook is er geen bouwvlak vastgesteld. Op het compensatiegebied geldt de bestemming ‘Agrarisch’.

Figuur 1.5 uitsnede tijdelijk omgevingsplan "Aalderinkshoek". Links het bestaande station in het paars en rechts het compensatiegebied aan de westkant van het station in het rood.

In het westelijke deel van het hoogspanningsstation is het tijdelijk omgevingsplan “Wierdensestraat 157H_Uitbreiding Mosterdpot”, vastgesteld op 7 oktober 2014, van toepassing (zie figuur 1.6). Aan de gronden zijn ter plaatse van dit deel van het station de enkelbestemmingen ‘Groen’ en ‘Bedrijf – Nutsvoorziening’ toegekend.

Figuur 1.6 uitsnede tijdelijk omgevingsplan "Wierdensestraat 157H_Uitbreiding Mosterdpot"

Tevens geldt ter plaatse het tijdelijk omgevingsplan “Herziening ondergrondse 110 kV kabelverbinding” d.d. 8 maart 2022 (zie figuur 1.7). Aan de gronden zijn ter plaatse van een deel van het hoog- en middenspanningsstation de dubbelbestemming ‘Leiding – Hoogspanning’ toegekend.

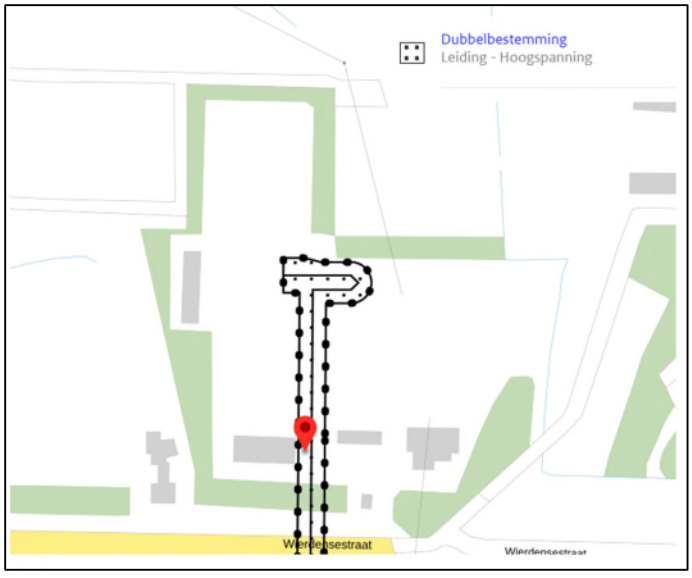

Figuur 1.7 uitsnede tijdelijk omgevingsplan "Herziening ondergrondse 110 kV kabelverbinding".

Waarom moet het omgevingsplan gewijzigd worden voor het opnemen van een geluidproductieplafond en -aandachtsgebied

Het in bedrijf zijnde transformatorvermogen in de buitenlucht is na realisatie van de BOPA meer dan 200 MVA. Het gebruiken van *"niet in een gesloten gebouw ondergebrachte transformatoren met een maximaal gelijktijdig in te schakelen elektrisch vermogen van 200 MVA of meer"* wordt door eerdergenoemd artikel 5.78b van het Bkl aangemerkt als een *"activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken"*. Voor dergelijke activiteiten moeten in het omgevingsplan expliciet bepalingen worden opgenomen over:

- de begrenzing van het industrieterrein,
- de geluidproductieplafonds als omgevingswaarden,
- een geluidsaandachtsgebied.

De begrenzing van het industrieterrein wordt bepaald aan de hand van de gronden waarop de geluidveroorzakende activiteit plaatsvindt en de activiteiten die functioneel bij het hoogspanningsstation horen. In dit geval gaat het om het bestaande stationsterrein en de uitbreiding die nodig is voor de vergunde onderdelen van het station. De begrenzing sluit daarmee aan bij de feitelijke en planologisch toegestane inrichting van het hoogspanningsstation en vormt het uitgangspunt voor het bepalen van de geluidreferentiepunten, de geluidproductieplafonds en het geluidaandachtsgebied.

Vaststelling van een industrieterrein, geluidproductieplafonds (gpp) en geluidaandachtsgebied (gag) is enkel mogelijk door middel van een wijziging van het omgevingsplan. Dit wijzigingsbesluit ziet daarnaast toe op het verwerken en planologisch regelen van de uitbreiding van het hoogspanningsstation, de toevoeging van bouwmogelijkheden (de mogelijkheden die de verleende BOPA biedt) en het juridisch borgen van de bomencompensatie. Deze motivering hoort bij de wijziging van het omgevingsplan, om aan te tonen dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL).

1.4 Leeswijzer

Deze motivering is opgebouwd uit zeven hoofdstukken. In dit eerste hoofdstuk is de inleiding opgenomen. In hoofdstuk 2 wordt de bestaande situatie van het projectgebied en de ontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 3 is het relevante beleidskader geschetst. Vervolgens komen in hoofdstuk 4 de betreffende omgevingsaspecten aan bod. Hierop volgend wordt in hoofdstuk 5 aandacht besteed aan de juridische toelichting. In hoofdstuk 6 is participatie opgenomen en in hoofdstuk 7 de financiële haalbaarheid.

2. Projectbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

De gronden voor het project zijn al in gebruik als hoog- en middenspanningsstation (zie figuur 2.1). Op het terrein staan meerdere transformatoren en middenspanningsgebouwen. Rondom het hoog- en middenspanningsstation zijn agrarische gronden gelegen die deels in gebruik zijn als volkstuinen. Ten oosten van het plangebied zijn groenstroken gelegen met daarachter woningen. De meest nabijgelegen woonbestemming is ten zuidwesten gelegen van het station op een afstand van circa 13 meter. De woonwijk 'Aalderinkshoek' is gelegen op een afstand van circa 40 meter ten oosten van het station. Figuur 2.2 toont een terreinoverzicht van het bestaande station.

Figuur 2.1 luchtfoto huidige situatie

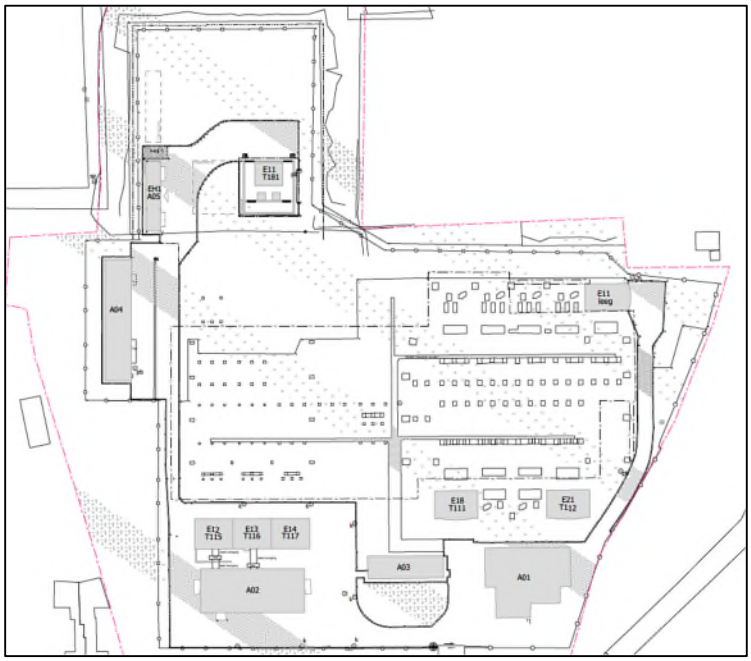

Figuur 2.2 bestaande situatie terreinoverzicht

2.2 Toekomstige situatie

Het bouwproject op het hoogspanningsstation, waarvoor de BOPA verleend is, behelst de realisatie van de volgende bouwwerken:

a. Bouw van beheersgebouw (gebouw A01);
b. Slopen van Trafocel T115, T116, T117. Vervolgens nieuwbouw van T116 en T117;
c. Verzwaren van T111 (hierbij vinden geen bouwactiviteiten plaats);
d. Sloop en vervolgens nieuwbouw van gebouw A02;
e. Sloop en vervolgens nieuwbouw van gebouw A03;
f. Bouwen van gebouw A06;
g. De bouw van een nieuw hekwerk;
h. Nieuwbouw trafocel T121.

De positie van de diverse nieuw te bouwen bouwwerken is te zien in figuur 2.3.

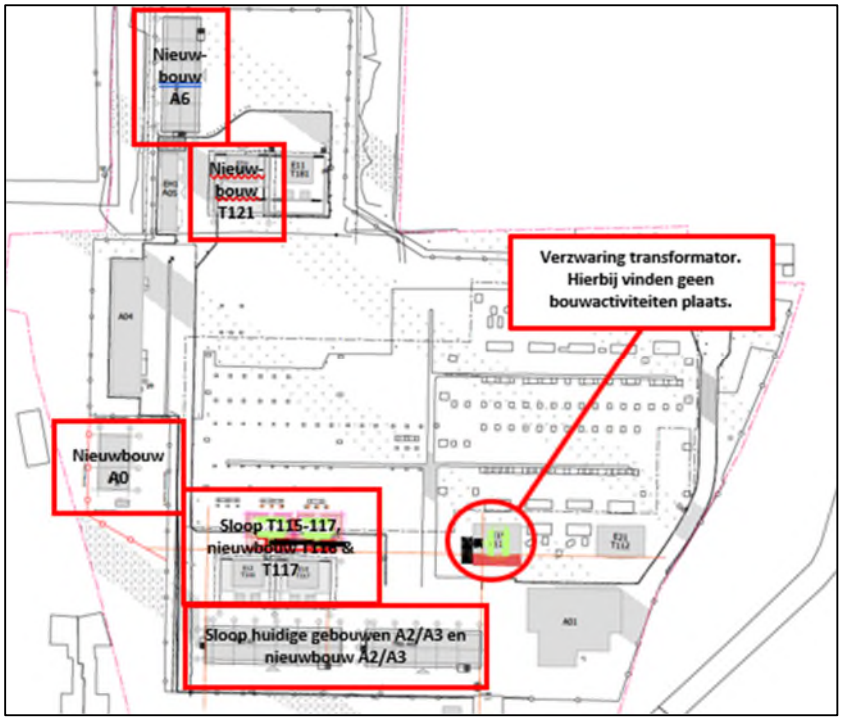

Figuur 2.3 toekomstige situatie na afronding bouwproject.

2.3 Scope wijziging omgevingsplan

Het voorgestelde wijzigingsbesluit, waar deze motivering bij hoort, bevat vier onderdelen:

1. *Aanwijzing van een industrieterrein met een geluidsproductieplafond als omgevingswaarde en geluidsaandachtsgebied*
   Het is nodig om geluidproductieplafonds vast te stellen (zie paragraaf 1.3). Door het vastleggen van geluidproductieplafonds kan Enexis ook niet meer geluid produceren dan is vastgelegd in deze geluidproductieplafonds. Vaststelling van het gpp draagt dus ook bij aan een goede leefkwaliteit in de omgeving van het station.

2. *Juridisch borgen van de bomen- en ecologische compensatie*
   Voor de uitbreiding van het transformatorstation Almelo-Mosterdpot wordt circa 500 m^2 bosschage aan de westzijde gekapt. Ter compensatie daarvan is een beplantingsplan opgesteld dat rekening houdt met ecologische en gemeentelijke eisen, met speciale aandacht voor de grote bosmuis als beschermde diersoort (Enexis heeft in dit kader reeds een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van de provincie Overijssel gekregen). Het beplantingsplan is in bijlage 2 van de regels van het TAM-omgevingsplan opgenomen. Dit perceel is op de verbeelding aangeduid als ‘overige zone – realiseren van

bomencompensatie - gebod'. Het beplantingsplan volgt het activiteitenplan voor de grote bosmuis, waarbij voedselvoorziening, verblijfplaatsen en het voorkomen van barrières centraal staan. De vegetatie bestaat uit inheemse vruchtdragende soorten. Het plan omvat een gelaagde structuur met solitaire bomen, bosplantsoen in golvende lijnen en een kruidenlaag langs de randen, gericht op biodiversiteit en leefgebiedverbetering. In figuur 2.4 is het gebied waar de compensatie plaatsvindt weergegeven.

3. *Uitbreiden van het hoogspanningsstation*
   Gebouw A0 (beheergebouw, zie figuur 2.3) wordt gebouwd binnen gronden waarvoor momenteel de functie 'Groen' geldt. Met dit wijzigingsbesluit wordt de functie van deze gronden gewijzigd naar 'Bedrijf - Nutsvoorziening', zodat het omgevingsplan in overeenstemming wordt gebracht met de vergunde situatie. Daarnaast wordt voor het hoogspanningsstation een industrieterrein aangewezen waarvoor geluidproductieplafonds als omgevingswaarden gelden. De begrenzing van dit industrieterrein is vastgelegd met de gebiedsaanduiding 'Waarde - Overig - industrieterrein met gpp voor hoogspanningsstation'.

4. *Aanpassing bouwmogelijkheden*
   Het wijzigen van de bouwregels en vaststelling van een bouwvlak. Het huidige station heeft geen bouwvlak (zie verbeelding – tijdelijk omgevingsplan Aaldrinkshoek, 2011), terwijl volgens de planregels gebouwen enkel in het bouwvlak gerealiseerd mogen worden (art. 5.2.1). Hierdoor mogen er op dit moment geen gebouwen worden toegevoegd op het station (tenzij door afgifte van een omgevingsvergunning/BOPA). Daarnaast worden de bouwregels aangepast. De regels worden zodanig aangepast dat de te bouwen bouwwerken (zie figuur 2.3) passend zijn binnen de bouwregels.

Figuur 2.4: Weergave van het plangebied met het definitieve planvoornemen (beide perceelnummers AML01-I-4368) en het compensatiegebied in het paars (perceelnummer AML01-I-2821).

3. Beleidskaders en programma's

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Kader
Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. Deze biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving. Hiermee wordt ingespeeld op de grote uitdagingen in de komende jaren. Allerlei trends en ontwikkelingen hebben invloed op de leefomgeving. Veranderende en groeiende steden, de overgang naar een duurzame en circulaire economie en het aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering vormen slechts een deel van de opgave. Dit biedt kansen, maar vraagt wel om zorgvuldige keuzes. Want de ruimte, zowel boven-, als ondergronds, is een schaars goed. Het combineren van al die opgaven vraagt een nieuwe manier van werken. Niet van bovenaf opgelegd, maar in goede samenwerking tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en burgers. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Beoordeling
De beoogde ontwikkeling draagt bij aan de doelstellingen uit de NOVI. De uitbreiding en versterking van het station is essentieel voor de netverzwaring. Met de uitbreiding van het energienet wordt extra ruimte gecreëerd. Dit draagt bij aan de energietransitie, aangezien duurzaam opgewekte energie op het net kan worden aangesloten. Met de uitbreiding blijft verduurzaming op het gebied van energie mogelijk. Daarnaast is uitbreiding van het energienet noodzakelijk om ook in de toekomst energie te kunnen blijven gebruiken. Het wijzigingsbesluit past binnen de Nationale Omgevingsvisie en is een eis vanuit rijksbeleid.

3.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's)

Kader
Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan de rijksinstructieregels. De hoofdonderwerpen van deze regels zijn:

- Waarborgen van de veiligheid (paragraaf 5.1.2 Bkl);
- Beschermen van de waterbelangen (paragraaf 5.1.3 Bkl);
- Beschermen van de gezondheid en milieu (paragraaf 5.1.4 Bkl), waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit;
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed (paragraaf 5.1.5), waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 5.129g Bkl);
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6 Bkl) voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden;
- Het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7 Bkl), waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën;
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (paragraaf 5.1.8 Bkl).

In afdeling 5.1 worden in paragraaf 5.1.4.2a instructieregels gesteld ten aanzien van geluid door industrieterreinen met geluidproductieplafonds als omgevingswaarden. Omgevingswaarden zijn waarden die worden uitgedrukt in meetbare of berekenbare eenheden of anderszins in objectieve termen, zoals Lden en Lnight voor geluid of ou_E/m^3 voor luchtkwaliteit. Deze waarden bepalen de gewenste staat of kwaliteit, de toelaatbare belasting door activiteiten of de toelaatbare concentratie of depositie van stoffen voor de fysieke leefomgeving of een deel daarvan (artikel 2.9 Ow). Artikel 2.11a Ow bepaalt dat in het omgevingsplan als omgevingswaarden geluidproductieplafonds worden vastgesteld wanneer er sprake is van een activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken. Artikel 5.78b van het Bkl bepaalt vervolgens wanneer sprake is van activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken. Dit artikel geeft invulling aan artikel 2.11a Ow. Op basis van artikel 5.78b Bkl kan worden vastgesteld of er sprake is van een industrieterrein dat in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken, waarvoor vervolgens op grond van artikel 2.11a Ow een verplichting geldt tot het vaststellen van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden.

Op het station is sprake van het gebruiken van niet in een gesloten gebouw ondergebrachte transformatoren met een maximaal gelijktijdig in te schakelen elektrisch vermogen van 200 MVA of meer zodat een geluidproductieplafond dient te worden vastgelegd.

Artikel 5.78e regelt daarnaast dat het omgevingsplan de begrenzing van het industrieterrein vastlegt. Bovendien bepaalt artikel 5.78d dat paragraaf 3.5.4 van het Bkl ook van toepassing is op het vaststellen van geluidproductieplafonds als omgevingswaarde voor een industrieterrein. Deze paragraaf bepaalt dat de geluidreferentiepunten, de geluidbrongegevens en het geluidaandachtsgebied worden vastgelegd bij het vastleggen van een geluidproductieplafond. Daarnaast worden er nog regels gesteld over de wijze waarop geluidreferentiepunten en het geluidproductieplafond worden bepaald.

Beoordeling
Het Bkl geeft in artikel 5.159 een aantal regels als het gaat om waarborging van hoogspanningsverbindingen. Dit gaat echter over hoogspanningsverbindingen van ten minste 220 kV. Deze regels zijn niet van toepassing op onderhavige ontwikkeling, omdat de spanning op dit station, waarvoor de BOPA eerder verleend is, lager is, namelijk 110 kV.

De instructieregels uit paragraaf 5.1.4.2a zijn wel van toepassing op de onderhavige ontwikkeling. Het hoogspanningsstation valt namelijk onder artikel 5.78b lid 1 onder c Bkl. Hierdoor is er sprake van activiteiten die in aanzienlijke mate van geluid kunnen veroorzaken als bedoeld in artikel 2.11a Ow. Om te voldoen aan de verplichting van artikel 2.11a Ow worden in het omgevingsplan geluidproductieplafonds vastgesteld als omgevingswaarden. Hierbij is tevens rekening gehouden met de overige instructieregels uit het Bkl, zoals het vastleggen van de begrenzing van het industrieterrein en paragraaf 3.5.4 van het Bkl. De omgevingswaarden bepalen dat het hoogspanningsstation niet meer geluid mag produceren dan de waarden die gelden op de geluidreferentiepunten. Een geluidproductieplafond als omgevingswaarde is een resultaatsverplichting voor de gemeente (artikel 3.44 Bkl).

In hoofdstuk 4 van deze motivering wordt de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. In dat hoofdstuk wordt per omgevingsaspect ingegaan op de relevante instructieregels.

Op basis van deze motivering kan worden geconcludeerd dat de beoogde ontwikkeling niet in strijd is met de uitgangspunten uit het Bkl.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Kader
In paragraaf 5.1.5.4 artikel 5.129g van het Bkl staat de ladder voor duurzame verstedelijking. Dit artikel is van toepassing op een stedelijke ontwikkeling die bestaat uit de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, kantoren, een detailhandelvoorziening of een andere stedelijke voorziening en die voldoende substantieel is. Met de toevoeging van dit artikel in het Bkl is beoogd vanuit een oogpunt van ongewenste leegstand te vermijden en zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren. Er wordt daarom rekening gehouden met:

- De behoefte aan die stedelijke ontwikkeling; en
- Als die stedelijke ontwikkeling is voorzien buiten het stedelijk gebied of buiten het stedelijk groen aan de rand van de bebouwing van stedelijk gebied: de mogelijkheden om binnen dat stedelijk gebied of binnen dat stedelijk groen aan de rand van de bebouwing van stedelijk gebied in die behoefte te voorzien.

De definiëring van enkele van de in het artikel genoemde begrippen in art. 1.1 Bkl laat onverlet dat de 'ladder voor duurzame verstedelijking' als een 'open norm' is te kwalificeren. Dit houdt in dat de norm inhoudelijk open is en onder verschillende omstandigheden nader ingevuld moet worden. Sinds de inwerkingtreding van het artikel heeft de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State (ABRvS) in haar jurisprudentie de norm veelvuldig ingevuld en daardoor verder begrensd. Op 28 juni 2017 heeft de ABRvS een zogenoemde 'overzichtsuitspraak' gedaan (ECLI:NL:RVS:2017:1724, r.o. 2 t/m 12.8), waarin de dan geldende en op basis van de voornoemde wijziging te behouden jurisprudentielijnen nader uiteen worden gezet. Op basis van deze jurisprudentielijnen kan de 'ladder voor duurzame verstedelijking' concreet worden toegepast.

Beoordeling
De ladder is alleen van toepassing op een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Daarvan is in beginsel sprake als het nieuwe ruimtelijke plan meer bebouwing mogelijk maakt, of dat er een functiewijziging van zodanige aard en omvang plaats vindt dat om die reden sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. In het Bkl is geen ondergrens voor de minimale omvang van een nieuwe stedelijke ontwikkeling vastgelegd. Of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling wordt bepaald door de aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de omgeving. Het gaat hierbij zowel om fysiek ruimtebeslag als de wijziging of toevoeging van functies. Door de Afdeling is beoordeeld dat een hoogspanningsstation niet als nieuwe stedelijke ontwikkeling kan worden beschouwd (ECLI:NL:RVS:2016:465 en ECLI:NL:RVS:2017:1123). Ook de vaststelling van de geluidproductieplafonds en gebod tot bomencompensatie leiden niet tot een verruiming van de bouw- of gebruiksmogelijkheden. Een toetsing aan de ladder is derhalve niet nodig.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie provincie Overijssel

Kader
De huidige Omgevingsvisie van de provincie Overijssel is als eerst vastgesteld in april 2017 waarna deze variant meerdere malen is geactualiseerd. De meest recente actualisatie heeft plaatsgevonden in november 2023. De Omgevingsvisie geeft inzicht in hoe Overijssel er in 2030 volgens de provincie eruit moet komen te zien. Om te bezien of een initiatief bijdraagt aan de visie van de provincie wordt gebruik gemaakt van het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel. In het uitvoeringsmodel staan de stappen of, waar en hoe centraal.
Het model onderscheidt de volgende stappen:

1. **Of** een initiatief mogelijk is;
2. **Waar** ontwikkeld kan worden; en
3. **Hoe** een initiatief ingepast kan worden.

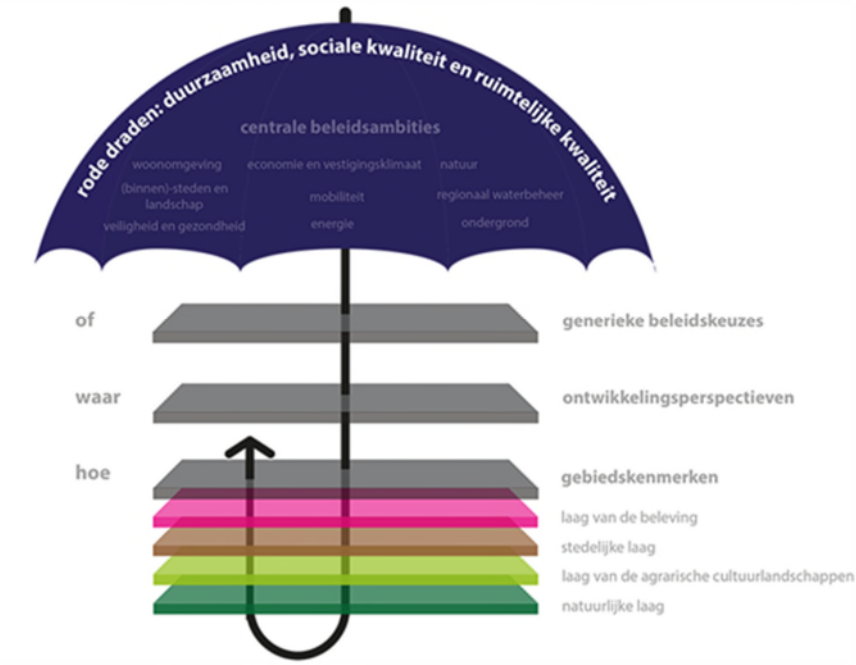

Figuur 3.1 uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Of een initiatief mogelijk is

Of een initiatief mogelijk is, wordt bepaald aan de hand van generieke beleidskeuzes uit hoofdstuk 7 van de Omgevingsvisie. Deze generieke beleidskeuzes worden bepaald vanuit Europa, het Rijk of de provincie. De beleidskeuzes vallen uiteen in generiek en specifieke beleidskeuzes ofwel beleidskeuzes geldend voor heel Overijssel en beleidskeuzes gericht op een specifiekere locatie.

De generieke beleidskeuzes voor heel Overijssel wordt de Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking genoemd. Beleidskeuzes die van belang zijn, zijn: integraliteit, toekomstbestendigheid, concentratiebeleid, (boven)regionale afstemming en zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik.

Voor specifieke gebieden in Overijssel geldt dat niet alle initiatieven mogelijk zijn vanwege zwaarwegende publieke belangen. Gebiedsspecifieke beleidskeuzes zijn: reserveringen voor waterveiligheid en beperking wateroverlast, drinkwater/ grondwaterbeschermingsgebieden, Natuurnetwerk Nederland (NNN), Nationale Landschappen en provinciale routenetwerk transport gevaarlijke stoffen.

Waar ontwikkeld kan worden

Waar een initiatief ontwikkeld kan worden, wordt bepaald aan de hand van ontwikkelperspectieven. Voor de provincie zijn zes ontwikkelingsperspectieven opgenomen die richting geven aan waar wat ontwikkeld zou kunnen worden. De volgende ontwikkelingsperspectieven worden onderscheiden:

Ontwikkelingsperspectieven Groene Omgeving

1. Ontwikkelingsperspectief Zone ondernemen met natuur en water (ONW).
2. Ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap.
3. Ontwikkelingsperspectief Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap.

Ontwikkelingsperspectieven Stedelijke Omgeving

4. Ontwikkelingsperspectief Stedelijke netwerken als motor.
5. Ontwikkelingsperspectief Steden en dorpen als veelzijdige leefmilieus.
6. Ontwikkelingsperspectief Hoofdinfrastructuur: vlot en veilig.

Hoe een initiatief ingepast kan worden

Hoe een initiatief ingepast kan worden, wordt bepaald aan de hand van gebiedskenmerken uit hoofdstuk 9 van de Omgevingsvisie. De gebiedskenmerken die van provinciaal belang zijn, zijn opgenomen in de Catalogus

Gebiedskenmerken. De gebiedskenmerken worden onderscheiden in vier lagen. De lagen hebben eigen principes en processen, maar dienen niet los van elkaar te worden bezien. Het gaat dan om de volgende lagen:

1. De natuurlijke laag.
2. De laag van het agrarisch cultuurlandschap.
3. De stedelijke laag.
4. De laag van de beleving.

De natuurlijke laag is de bodem, het reliëf, het watersysteem en de natuur die zicht hier 'van nature' vestigt. Deze laag heeft de volgende ruimtelijke kwaliteitsambities: natuur als ruggengraat en een continu en beleefbaar watersysteem als dragende structuur van Overijssel. De laag van het agrarisch cultuurlandschap bestaat uit dragende structuren en nederzettingsvormen als resultaat van de wisselwerking tussen verschillen in de natuurlijk ondergrond en de manier waarop gebied in cultuur werken en worden gebracht. De ruimtelijke kwaliteitsambitie is de volgende: voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarisch cultuurlandschappen; het palet van agrarische cultuurlandschappen versterken en contrasten tussen de landschappen behouden en ontwikkelen.

Verder bestaat de stedelijke laag uit steden, dorpen, verspreide bebouwing, wegen, spoorwegen en waterwegen. Deze laag heeft de volgende ruimtelijke kwaliteitsambities: brede waaier aan woon-, werk- en mixmilieus (elk buurtschap, dorp en stad zijn eigen kleur) en contrast tussen dynamische en luwe gebieden versterken door het infrastructuurnetwerk. Tot slot ziet de laag van beleving nog op de beleefbaarheid van ruimtelijke kwaliteit, de identiteit en tijdsdiepte, van recreatieve gebruiksmogelijkheden die een rol spelen bij de waardering van de leefomgeving. Als kwaliteitsdoelen geldt voor deze laat het volgende: zichtbaar en beleefbaar mooi landschap en sterke ruimtelijke identiteiten als merken van Overijssel.

Beoordeling
Hieronder wordt het uitvoeringsmodel toegepast op de beoogde ontwikkeling en wordt getoetst of de ontwikkeling bijdraagt aan de visie van de provincie.

Of een initiatief mogelijk is
Op de gronden ter plaatse van de ontwikkeling gelden geen gebiedsspecifieke beleidskeuzes (figuur 3.2).

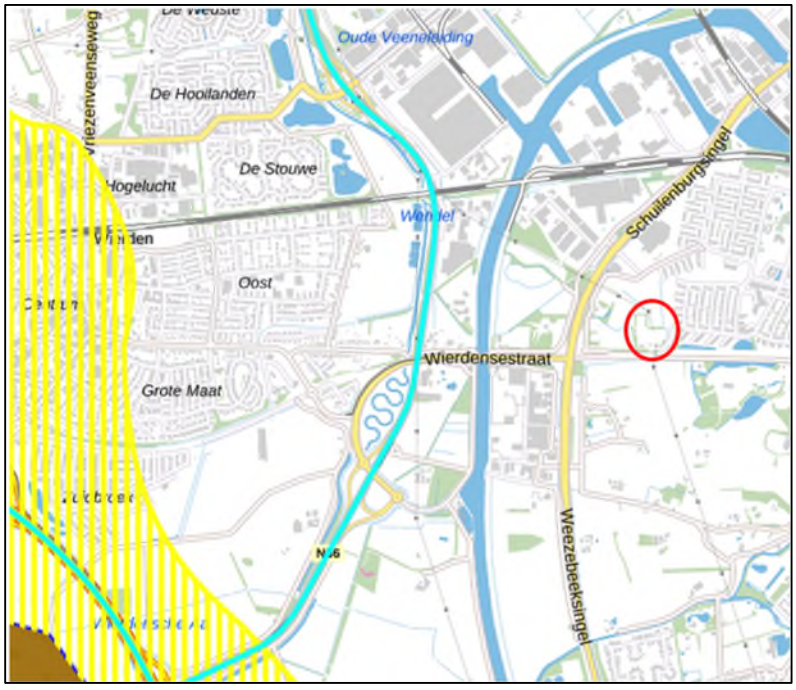

Figuur 3.2 uitsnede kaart bij Omgevingsvisie met gebiedsspecifieke beleidskeuzes

De beleidskeuzes geven invulling aan de Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking, welke een nadere invulling geeft aan de stappen die gemeenten in de onderbouwing van een nieuwe stedelijke ontwikkelingen op

grond van de Ladder voor duurzame verstedelijking op grond van het Bkl moeten doorlopen. Paragraaf 3.1.3 van deze motivering omschrijft waarom de ladder voor duurzame verstedelijking op de ontwikkeling niet van toepassing is. Voor de onderhavige ontwikkeling geldt dat de realisatie van maatschappelijk belang is. Om gebruik te kunnen blijven maken van energie en om nieuwe initiatieven aan te kunnen sluiten op het energienet is het noodzakelijk om midden- en hoogspanningsstations uit te breiden. Het vastleggen van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden is noodzakelijk voor die uitbreiding. Het gaat daarnaast om een uitbreiding van het huidige station waardoor er ook geen nieuwe locatie benodigd is.

Waar ontwikkeld kan worden

In de Omgevingsvisie zijn zes ontwikkelperspectieven geformuleerd. Ter plaatse van de ontwikkeling geldt ‘Woon- en werklocaties binnen de stedelijke netwerken’, hetgeen valt onder het ontwikkelingsperspectief ‘Stedelijke netwerken als motor’. Om de stedelijke netwerken in staat te stellen motor voor de Overijsselse economie en cultuur te zijn, wordt ruimte geboden aan bedrijvigheid en versterking van de grootstedelijke cultuur die product- en marktontwikkeling en het ondernemings- en vestigingsklimaat stimuleert.

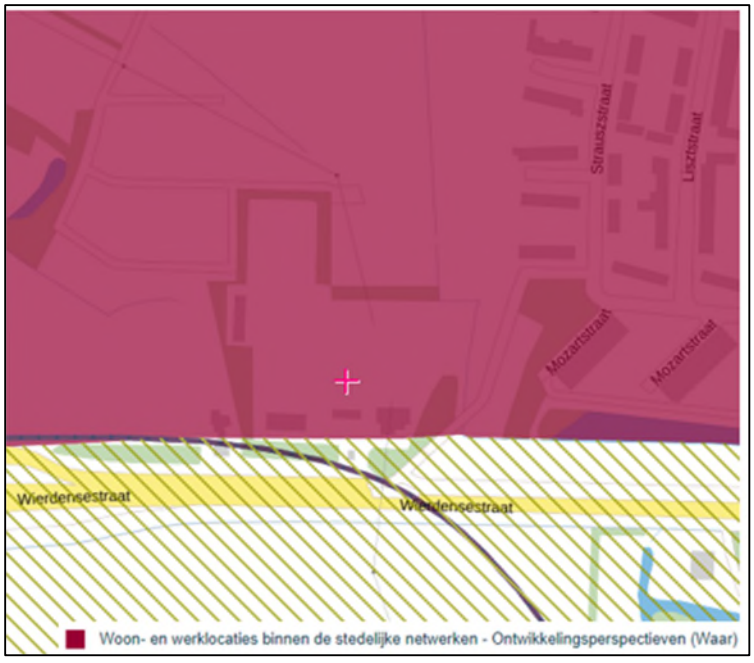

Figuur 3.3 uitsnede kaart bij Omgevingsvisie met ontwikkelingsperspectieven

Rond de binnensteden liggen de diverse woon- en werklocaties. Herstructurering en transformatie moeten deze vitaal en aantrekkelijk houden en de diversiteit aan milieus versterken. Dit kan ook bijdragen aan de energietransitie. De onderhavige ontwikkeling draagt bij aan de versterking van de woon- en werkomgeving van de provincie doordat het gebruik van energie noodzakelijk is voor de vestiging en het behoud van bedrijven en de ontwikkeling van nieuwbouwwoningen. Daarnaast draagt het bij aan de energietransitie doordat duurzame energie verwerkt kan worden door het energienet. Deze wijziging van het omgevingsplan is noodzakelijk voor het uitbreiden van het hoogspanningsstation en draagt daarmee bij aan de versterking van de omgeving.

Hoe een initiatief ingepast kan worden

Aan de hand van de gebiedskenmerken kan worden bepaald hoe een initiatief ingepast kan worden. Per laag zijn er gebiedskenmerken te onderscheiden. Hieronder wordt per laag bepaald welke gebiedskenmerken ter plaatse van de ontwikkeling gelden.

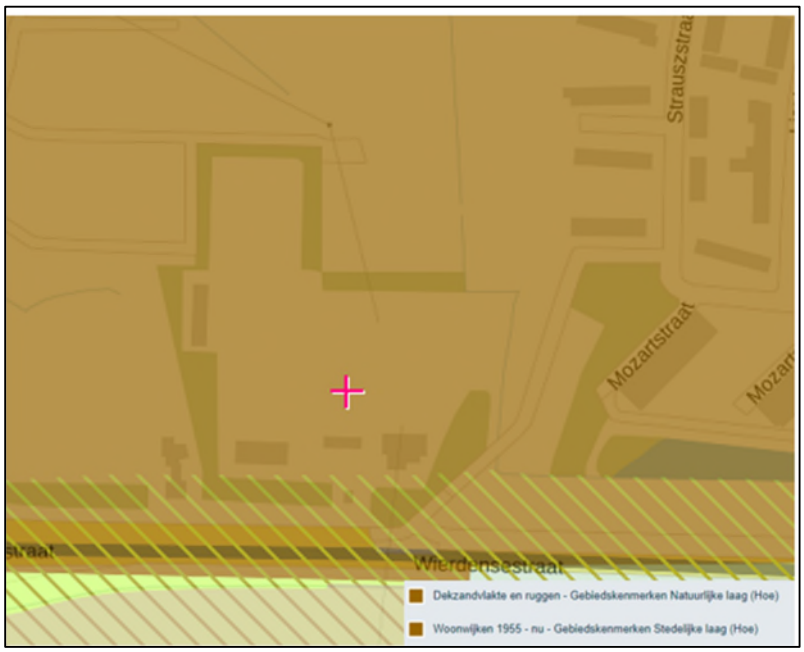

Figuur 3.4 uitsnede kaart bij Omgevingsvisie met gebiedskenmerken

De natuurlijke laag
Uit de kaart bij de Omgevingsvisie blijkt dat de gebiedstype 'Dekzandvlakte en ruggen', als onderdeel van de natuurlijke laag, ter plaatse van de ontwikkeling geldt. De ambitie is om de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Als sturing is opgenomen om dekzandvlakten en ruggen een beschermde regeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen en het huidige reliëf te geven. De wijziging van het omgevingsplan zal niet leiden tot een aantasting van dekzandvlakte en ruggen.

De laag van het agrarisch cultuurlandschap
Uit de kaart bij de Omgevingsvisie blijkt dat de gronden van het plangebied niet tot een van de agrarische gebiedstypen valt binnen de laag van agrarisch cultuurlandschap. Er vindt derhalve ook geen aantasting plaats van de gebiedskenmerken van deze gebiedstypen.

De stedelijke laag
Uit de kaart bij de Omgevingsvisie volgt dat de gebiedstype 'Woonwijken 1955- nu' van toepassing is ter plaatse van de ontwikkeling. De ambitie binnen dit gebied is de herstructurering van naoorlogse wijken. Nieuwe bebouwing voegt zich in de aard, maat en het karakter van het grotere geheel, maar is als onderdeel wel herkenbaar. De ontwikkeling zal niet leiden tot een herstructurering van de woonwijk. Het zal eventueel wel bijdragen aan het mogelijk maken van nieuwe initiatieven binnen het gebied in het kader van nieuwbouw dan wel herstructurering.

3.2.2 Omgevingsverordening provincie Overijssel

Op 1 januari 2024 is de Omgevingsverordening van de provincie Overijssel in werking getreden. De Omgevingsverordening bevat regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Overijssel. Duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit, sociale kwaliteit en gezondheid zijn daarbij de leidende principes van de omgevingsverordening. De omgevingsverordening bevat in hoofdstuk 3 een aantal rechtstreeks werkende provinciale regels voor activiteiten.

<u>Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie</u>
In de omgevingsverordening worden diverse gebiedsaanwijzingen gekoppeld aan de gronden van het hoogspanningsstation. Het gaat dan om: 'bakens in de tijd', 'recreatieve routes en vaarwegen' en 'woonwijken 1955 – nu'. Deze aanwijzingen zijn onderdeel van de Catalogus Gebiedskenmerken welke belangrijk zijn voor de onderbouwing van de ruimtelijke kwaliteit bij een omgevingsplan.

Op grond van Afdeling 4.3 van de Omgevingsverordening dient bij een nieuwe ontwikkeling, hetgeen inhoudt ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving waarvoor het geldende omgevingsplan moet worden aangepast voordat daaraan medewerking kan worden verleend, een onderbouwing te worden gegeven waaruit blijkt dat wordt bijgedragen aan de ruimtelijke kwaliteit. Dit wordt gedaan door te toetsen aan het uitvoeringsmodel uit de Omgevingsvisie Overijssel. Dit heeft reeds plaatsgevonden onder paragraaf 3.2.1.

Naast de reeds in paragraaf 3.2.1 opgenomen gebiedskenmerken, zijn de volgende gebiedskenmerken opgenomen in de omgevingsverordening:

Bakens in de tijd
Dit is een gebiedskenmerk in de laag van beleving. Dit gebiedskenmerk ziet op het creëren van verbindingen en verbanden tussen bestaande bakens die onderdeel zijn van een groter gehaal, maar verloren of geïsoleerd in het landschap liggen. Verder is het van belang om monumenten, karakteristieke gebouwen en cultuurhistorische waarden bewust in te zetten in gebiedsopgaves. De ontwikkeling zal niet leiden tot een aantasting van cultuurhistorisch erfgoed dan wel de cultuurhistorische waarden van het gebied.

Recreatieve routes en vaarwegen
Dit is een gebiedskenmerk in de laag van beleving. De ambitie vanuit dit gebiedskenmerk is om het gebruik van de auto te verschuiven naar de fiets. De ontwikkeling heeft geen invloed op de routes binnen de provincie en heeft tevens geen invloed op het gebruik van auto's dan wel fietsen.

Bebouwing
Naast de gebiedskenmerken geldt tevens de aanwijzing 'bebouwing'. Hiermee wordt verwezen naar de Overijsselse Ladder voor duurzame verstedelijking. Deze is reeds onder paragraaf 3.2.1 uitgewerkt.

<u>Overige aanwijzingen</u>
Verder geldt de gebiedsaanwijzing 'nieuwe recreatiewoningen'. Omgevingsplannen mogen alleen nieuwe recreatiewoningen mogelijk maken wanneer voldaan is aan de in de artikel 4.30 van de Omgevingsverordening opgenomen voorwaarden. Met deze wijziging van het omgevingsplan wordt geen nieuwe recreatiewoning mogelijk gemaakt. Er wordt aan deze instructieregel voldaan. Ook glastuinbouw is op grond van artikel 4.43 binnen de locatie 'glastuinbouw niet toegestaan' niet toegestaan. Met de wijziging van het omgevingsplan wordt tevens geen glastuinbouw mogelijk gemaakt. Ook aan deze instructieregel wordt voldaan. Ook een geitenhouderij mag conform artikel 4.44 niet ter plaatse van de ontwikkeling worden gerealiseerd. Ook dit wordt niet mogelijk gemaakt met de wijziging van het omgevingsplan.

Voor geldt de locatie 'primaire waterkeringen'. Deze locatie is gekoppeld aan artikel 5.9 van de omgevingsverordening en is van toepassing op de waterschapsverordening. Dit is niet van toepassing voor het omgevingsplan, aangezien het een instructieregel voor het waterschap betreft.

<u>Regels voor activiteiten in het ambtsgebied</u>
Naast de instructieregels voor het omgevingsplan gelden ook nog regels voor activiteiten in het ambtsgebied. Allereerst gelden regels over 'activiteiten in beperkingengebied provinciale vaarwegen' (artikel 3.119). Dit is niet van toepassing, aangezien de wijziging van het omgevingsplan niet ziet op een werk in, op of bij een provinciale vaarweg. Daarnaast gelden regels over het 'bezit en vervoer van keutels, braakballen, losse veren en sterrenschot' (artikel 3.21). Dit artikel bepaalt dat keutels, braakballen, losse veren en sterrenschot vervoerd mogen worden in het kader van onderzoek en onderwijs. De wijziging van het omgevingsplan ziet niet op het vervoeren van deze zaken, al dan niet in het kader van onderzoek en onderwijs.

De omgevingsverordening wijst daarnaast nog een aantal vergunningsvrije fauna-activiteiten aan in artikel 3.20. Deze zijn ook ter plaatse van het hoog- en middenspanningsstation van toepassing als gevolg van de aanduiding 'opzettelijk vangen van dieren'. Vervolgens gelden nog regels voor het vellen van houtopstanden (paragraaf 3.5.1). Ook is er geen sprake van een ontgrondingsactiviteit waardoor de regels van paragraaf 3.10.1 ook niet van toepassing zijn.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 RES Twente 1.0

De RES Twente 1.0 is een verdere en concretere uitwerking van de concept-RES uit april 2020. In de RES werken 14 Twentse gemeenteraden, Algemeen Bestuur waterschap Vechtstromen en Provinciale Staten samen om het strategische koersdocument vast te stellen en zo bij te dragen aan de doelen uit het Nationaal Klimaatakkoord. De RES Twente 1.0 bevat de volgende doelen:

1. **De Twentse opgave**; klimaatneutraal Twente in 2050, energieneutraliteit en twee hoofdoelen in 2030 (gezamenlijk minimaal 1,5 TWh aan duurzaam opgewekte energie en de koers uit de Regionale Structuur Warmte realiseren).
2. **Samen met de omgeving**; erkenning van kwaliteiten van landschap, meervoudig gebruik van gronden, eerlijke verdeling van lusten en lasten inde regio, gebiedsgericht en grensoverschrijdend participatieproces bij realisatie van grootschalige energieprojecten en minimaal 50% lokaal eigendom bij grootschalige opwek elektriciteit en de warmtetransitie.
3. **Haalbaar betaalbaar en schaalbaar RES Twente**; vergroten bewustwording onder Twentenaren om energie te besparen en zelf bij te dragen aan de energieopgave en voorkomen van inefficiënte keuzes m.b.t. investeringsplannen van netbeheerders na 2030.
4. **Regionale uitgangspunten ruimtelijke kwaliteit**; RES Twente is een bouwsteen voor de gemeentelijke en provinciale omgevingsvisie.
5. **Regionaal hoofddoel: 1,5 TWh elektriciteit**; verschuiving van de verhouding wind/zon richting 60/40% op regionale schaal, in kaart brengen zoekgebieden voor wind/zon en afstemming van investeringsprogramma's van netbeheerders met de RES Twente.
6. **Regionaal hoofddoel: structuur om Twente te ontwikkelen als warmteregio**; verkennen ambitie om beschikbare duurzame lokale warmtebronnen optimaal in te zetten om gebouwen te verwarmen via de warmte-infrastructuur en coalities van gemeente en partners verkennen de mogelijkheid voor het ontwikkelen van een Regionaal Warmtenet Twente en de voorwaarden die nodig zijn voor het benutten van potentieel aan biogas/groengas.
7. **De Twentse Energie Agenda**; er is een open houding om nieuwe technieken te onderzoeken die bijdragen aan de doelen van 2030 en 2050 en regionale belanghebbenden brengen de koppelkansen in kaart die de energietransitie biedt voor andere maatschappelijke opgaven, sociaal economische ontwikkeling en de arbeidsmarkt.
8. **Meten is weten**; gebruik maken van de Twentse monitor om zicht te houden op het verloop van de energietransitie in Twente.

Beoordeling
Met betrekking tot het energienet wordt in de RES Twente onderstreept dat het energienet op veel plekken uitgebreid moeten worden. Er is in een groot deel van Twente sprake van een netschaarste. Om ambities te behalen zijn investeringen benodigd. De ontwikkeling voorziet in de uitbreiding en verzwaring van het energienet. Daarnaast draagt het bij aan de duurzame opwekking van energie doordat met het mogelijk maken van de uitbreiding van het energienet deze energie ook daadwerkelijk kan worden geleverd.

Conclusie
De ontwikkeling draagt bij aan de doelstellingen van de RES Twente 1.0.

3.4 Gemeentelijk beleid

Door de gemeente Almelo is op 29 september 2020 de Omgevingsvisie "Mijn Almelo Onze Omgeving" vastgesteld. In de omgevingsvisie geeft de gemeente aan hoe de omgeving zich tot nu toe heeft gevormd en geeft zij haar visie op de toekomst van Almelo. In de Omgevingsvisie worden allereerst een aantal grote ontwikkelingen van onze tijd benoemd. Dit zijn:

- **Klimaat**; in de vorm van extremer weer.
- **Demografie**; de groei en vergrijzing van de wereldbevolking.
- **Verstedelijking**; gevaar van ruimtegebrek voor benodigde nieuwbouw.
- **Energietransitie**; besparing en verduurzaming.
- **Mobiliteit**; faciliteren van fietsers.

- **Digitaliseren**; belangrijkere rol in projecten.
- **Economie**; Nederland is an sich kwetsbaar, maar in Almelo is de verhouding arbeidsplaatsen en aantal inwoners is gezond.
- **Landschap en biodiversiteit**; balans tussen nieuwe ontwikkelen en de omgeving beschermen, waarbij in Almelo water en groen prioriteit hebben.

In de Omgevingsvisie is Almelo verdeeld in vier gebieden, namelijk het buitengebied, het bedrijventerrein, de wijken & dorpen en de binnenstad. Het hoog- en middenspanningsstation valt volgens de Omgevingsvisie in het buitengebied (figuur 3.5). Het buitengebied is de omgeving waar bezigheden zo verspreid zijn, dat de rust bewaard moet worden. Tegelijkertijd is het buitengebied ideaal voor allerlei activiteiten, zoals verblijfsrecreatie of grootschalige energie-opwek. Met de visie wordt het buitengebied optimaal benut ten gunste van de economie, recreatie, imago, klimaatbestendigheid en duurzaamheidsdoelen, zonder nadelige effecten voor het buitengebied, de bewoners en gebruikers. Belangrijk is volgens de Omgevingsvisie dat de meest geschikte locatie wordt gezocht voor elke ontwikkeling, waarbij de stadsrand wordt gebruik voor ontwikkelingen die niet in de binnenstad passen en waar het buitengebied te kwetsbaar voor is.

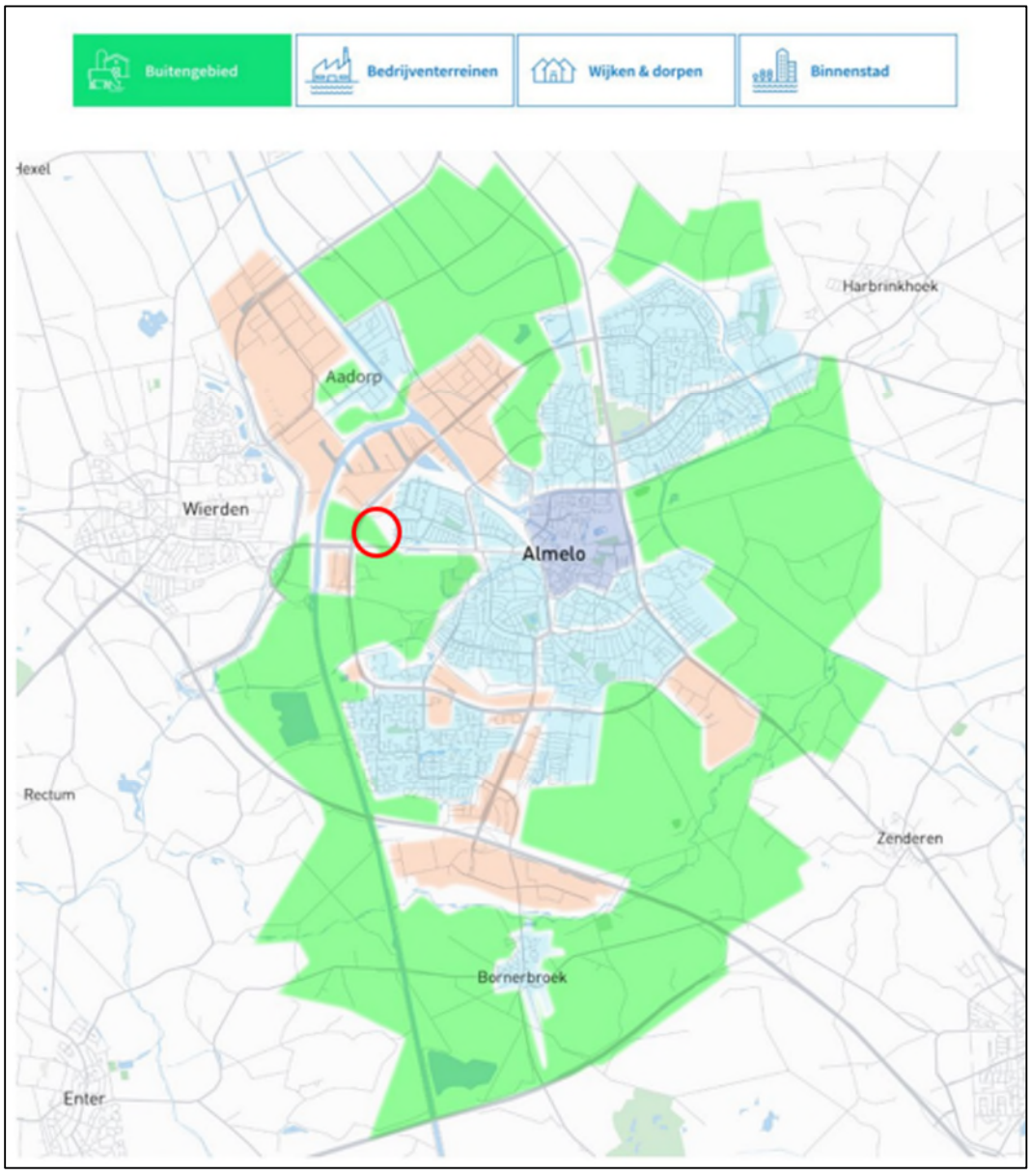

Figuur 3.5 uitsnede Omgevingsvisie, globale ligging van het hoog- en middenspanningsstation is rood omlijnd

Beoordeling
De ontwikkeling past binnen de Omgevingsvisie, aangezien een van de grote ontwikkelingen de energietransitie betreft. De energietransitie betreft de overgangsperiode tussen het gebruik van fossiele energie naar energie uit hernieuwbare bronnen. Om energie uit hernieuwbare bronnen te kunnen verwerken, dienen stations te worden uitgebreid. Dit TAM-omgevingsplan maakt de uitbreiding van het hoogspanningsstation juridisch mogelijk. In het buitengebied dient voor ontwikkelingen de geschikte locatie gezocht te worden. Het station is reeds aanwezig aan de stadsrand van Almelo en dit is, in lijn met de Omgevingsvisie, een geschikte locatie voor deze betreffende activiteiten.

Conclusie
De ontwikkeling is in overeenstemming met de Omgevingsvisie van de gemeente Almelo.

4. Omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

Een wijziging van het omgevingsplan kan slechts worden vastgesteld indien sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Onderdeel hiervan is de toetsing aan omgevingsaspecten.

Scope van de beoordeling
De wijziging van het omgevingsplan ziet op het vaststellen van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden. Daarnaast ziet de wijziging toe op het verwerken en planologisch regelen van de uitbreiding van het hoogspanningsstation, de toevoeging van bouwmogelijkheden (waarvoor een inmiddels onherroepelijke BOPA is verleend) en het juridisch borgen van de bomencompensatie.

Het vaststellen van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden in het omgevingsplan heeft slechts effect op het omgevingsaspect ‘geluid’ en ‘gezondheid’. Bij de beoordeling van de omgevingsvergunning is reeds geoordeeld dat de uitbreiding van het stationsterrein en aanpassing van de bouwmogelijkheden passend zijn binnen een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De toetsing hiervan kan derhalve buiten beschouwing worden gelaten.

Aanvullend op de omgevingsaspecten ‘geluid’ en ‘gezondheid’ wordt ook ingegaan op ‘natuur’ (vanwege de natuurcompensatie die geborgd moet worden) en is een mer-beoordeling opgesteld.

4.2 Geluid

Kader
De geluidsnormen zijn neergelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Een omgevingsplan dient bij de toevoeging van een nieuw geluidgevoelig gebouw ervoor te zorgen dat het geluid op de gevel van dat gebouw aanvaardbaar is, waarbij in beginsel wordt voldaan aan de standaardwaarde voor geluid (artikelen 5.78s, 5.78t en 5.78u Bkl). De waardes die gelden worden weergegeven in tabel 4.1. Echter, in het omgevingsplan kan van deze standaardwaarden onder voorwaarden worden afgeweken. Indien afwijking mogelijk is, dan gelden de grenswaarden uit artikel 5.78u Bkl. Afwijking van de standaardwaarde is mogelijk indien geen geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de standaardwaarde te voldoen, de overschrijding van de standaardwaarde door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt en het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de grenswaarde zoals bedoeld in artikel 5.78u Bkl.

Tabel 4-1 standaardwaarde geluidgevoelige gebouwen (5.78t Bkl)

Geluidbronsoort	**Standaardwaarde**
Provinciale wegen **Rijkswegen**	50 L_{den}
Gemeentewegen **Waterschapswegen**	53 L_{den}
Lokale spoorwegen **Hoofdspoorwegen**	55 L_{den}
Industrieterrein	50 L_{den} 40 L_{night}

Tabel 4-2 grenswaarde geluidgevoelige gebouwen (5.78u Bkl)

Geluidbronsoort	**Standaardwaarde**
Provinciale wegen **Rijkswegen**	60 L_{den}

Gemeentewegen **Waterschapswegen**	70 L_{den}
Lokale spoorwegen **Hoofdspoorwegen**	65 L_{den}
Industrieterrein	55 L_{den} 45 L_{night}

Geluidproductieplafonds
Het vaststellen van een geluidproductieplafond (gpp) voor hoogspanningsstations is gebaseerd op artikel 5.78b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Dit artikel bepaalt wanneer er sprake is van activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken. Voor dergelijke activiteiten, zoals het gebruik van transformatoren met een maximaal gelijktijdig in te schakelen elektrisch vermogen van 200 MVA of meer, moeten in het omgevingsplan expliciet bepalingen worden opgenomen over de begrenzing van het industrieterrein, de geluidproductieplafonds als omgevingswaarden, en een geluidaandachtsgebied.

Het vaststellen van een geluidproductieplafond (gpp) is van belang om verschillende redenen:

1. **Beperking van geluidsoverlast**: Door een gpp vast te stellen, wordt ervoor gezorgd dat het hoogspanningsstation niet meer geluid produceert dan wettelijk is toegestaan. Dit draagt bij aan een goede leefkwaliteit in de omgeving.
2. **Wettelijke naleving**: Het vastleggen van gpp's is noodzakelijk om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen. Dit zorgt ervoor dat de activiteiten van het hoogspanningsstation binnen de gestelde geluidsnormen blijven.
3. **Evenwichtige toedeling van functies aan locaties**: Het vaststellen van gpp's helpt bij het waarborgen van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit betekent dat de functies van het gebied op een verantwoorde manier worden afgestemd, zodat zowel de omgeving als de gebruikers er optimaal van kunnen profiteren.
4. **Bescherming van de gezondheid**: Door het vaststellen van gpp's wordt de geluidsbelasting op de omgeving beperkt, wat bijdraagt aan de bescherming van de gezondheid van de omwonenden.

Geluidgevoelige gebouwen
Een geluidgevoelig gebouw is conform artikel 3.21 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) een gebouw of een gedeelte van een gebouw met een:

- Woonfunctie en nevengebruiksfunctie daarvan;
- Onderwijsfunctie en nevengebruiksfunctie daarvan;
- Gezondheidszorgfunctie met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan; of
- Bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan.

Dit geldt niet voor het gedeelte van het gebouw waar het omgevingsplan geen geluidgevoelige ruimte toelaat, tenzij het gebouw een woonschip of woonwagen is. Onder een geluidgevoelig object wordt ook een geluidgevoelig gebouw verstaan, wat nog niet aanwezig is, maar op grond van het omgevingsplan mag worden gebouwd.

Geluidaandachtsgebied
Het gebruiken van *"niet in een gesloten gebouw ondergebrachte transformatoren met een maximaal gelijktijdig in te schakelen elektrisch vermogen van 200 MVA of meer"* wordt door eerdergenoemd artikel 5.78b van het Bkl aangemerkt als een *"activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken"*. Voor dergelijke activiteiten moeten in het omgevingsplan expliciet bepalingen worden opgenomen over:

- de begrenzing van het industrieterrein,
- de geluidreferentiepunten en
- de geluidproductieplafonds als omgevingswaarden.

Een geluidaandachtsgebied is een wettelijk aangewezen gebied rond een geluidbron waarvoor specifieke beoordelingsregels gelden bij het toelaten van geluidgevoelige gebouwen. Het geluidaandachtsgebied dat behoort bij het industrieterrein van het hoogspanningsstation wordt opgenomen in de Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG).

Binnen het geluidaandachtsgebied is het geluid hoger dan de standaardwaarden zoals opgenomen in bijlage I bij artikel 1.1 Bkl. De omvang van het geluidaandachtsgebied is afhankelijk van de geluidbron en dient te worden berekend. Het geluidaandachtsgebied wordt niet vastgelegd in het omgevingsplan, maar moet worden opgenomen in de Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG).

Geluidregister
Het CVGG (ofwel het Geluidregister) is een digitaal systeem waarin alle geluidgegevens worden verzameld en beschikbaar gesteld. Het geluidregister wordt beheerd door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en is raadpleegbaar via www.geluidgegevens.nl. Het geluidregister kan worden geraadpleegd op een kaartviewer. Op deze kaartviewer zijn onder andere het geluidaandachtsgebied, de geluidsbron en de geluidreferentiepunten te zien.

Het aanleveren van geluidgegevens voor het geluidregister verloopt via de gemeente. De initiatiefnemer, zoals Enexis Netbeheer B.V. in dit geval, verzamelt de benodigde geluidgegevens en levert deze aan bij de gemeente. Vervolgens zorgt de gemeente ervoor dat deze gegevens worden doorgegeven aan het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), dat verantwoordelijk is voor de inschrijving in het geluidregister

Geluidreferentiepunten (GRP)
Een geluidreferentiepunt is het punt waar het geluidproductieplafond geldt. Het is een fictief, maar geografisch bepaald rekenpunt waarvan de ligging wordt vastgelegd met coördinaten. Een serie van geluidreferentiepunten liggen als een cordon om de geluidbron (hoogspanningsstation) heen. Op de geluidreferentiepunten moet het geluid van het industrieterrein worden beoordeeld (en vastgelegd en nageleefd). Figuur 4.1 geeft een vereenvoudigde weergave van de systematiek van de geluidproductieplafonds.

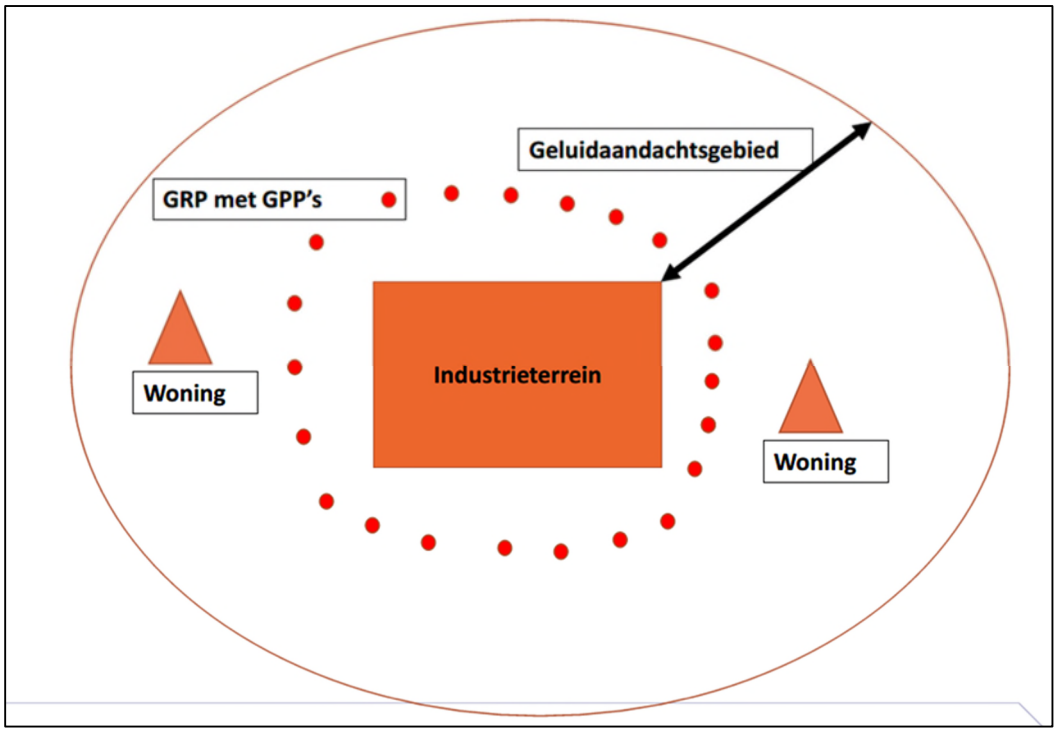

Figuur 4.1 Systematiek van de geluidproductieplafonds (bron: Hekkelman - webinar gezoneerde industrieterreinen)

Beoordeling
Voor de ontwikkeling op het station is er een akoestisch onderzoek uitgevoerd door Peutz. In het rapport '*Onderzoek naar de geluidsniveaus in de omgeving ten gevolge van het transformatorstation Almelo Mosterdpot, d.d. 12 mei 2025*' staan de resultaten beschreven. Dit rapport is als bijlage 1 bij deze motivering opgenomen. De conclusie van het onderzoek is als volgt:

Uit de rekenresultaten blijkt dat in de huidige situatie de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus bij woningen in de omgeving beperkt zullen blijven tot maximaal 43 dB(A) gedurende het gehele etmaal. Na afronding van de uitbreiding van het station zal de geluidsuitstoot maximaal 45 dB(A), 45 dB(A) en 40 dB(A) bedragen gedurende respectievelijk de dag-, avond- en de nachtperiode. De berekende geluidniveaus zijn inclusief een toeslag van 5 dB(A) voor tonaal geluid. Hiermee wordt voldaan aan de standaardwaarden in artikel 5.65 van het Bkl.

In figuur 4.2 zijn de geluidreferentiepunten weergegeven. Op deze locaties is de maximale geluidbelasting bepaald die vanuit het station mag ontstaan. Deze waarden zijn in tabel 4-3 weergegeven.

Figuur 4.2: ligging geluidreferentieposities (GRP's).

Tabel 4-3: Overzicht geluidproductieplafonds (GPP's)

Geluidreferentiepunt (GRP, zie figuur f4.6)	X-coördinaat	Y-coördinaat	GPP in dB(A), incl. toeslag tonaal geluid	
			L_{night}	L_{den}
GRP-01	239845,06	486163,35	28,2	36,7
GRP-02	239835,74	486231,23	28,6	37,1
GRP-03	239777,16	486270,10	32,1	40,7
GRP-04	239730,17	486319,04	34,3	42,9
GRP-05	239662,42	486335,81	35,6	44,2
GRP-06	239592,10	486329,53	33,0	41,5
GRP-07	239550,11	486274,81	32,3	40,9
GRP-08	239522,98	486210,44	29,8	38,4
GRP-09	239533,16	486141,45	29,9	38,4
GRP-10	239549,87	486072,18	29,2	37,7
GRP-11	239583,24	486012,29	26,0	34,5
GRP-12	239652,24	486000,95	27,4	36,0
GRP-13	239723,51	486002,17	30,8	39,4
GRP-14	239785,02	486034,82	28,6	37,0
GRP-15	239815,88	486098,50	28,7	37,2
GRP-16 Wierdensestr. 159 - noordgevel	239615,92	486097,47	38,5	47,0
GRP-17 Wierdensestr. 159 - oostgevel	239617,21	486096,37	38,8	47,3
GRP-18 Wierdensestr. 161 - noordgevel	239607,68	486097,70	37,1	45,5

Op basis van bovenstaande uitkomsten is in figuur 4.3 het geluidaandachtsgebied in de eindsituatie weergegeven.

Figuur 4.3: geluidaandachtsgebied nieuwe situatie.

Conclusie

Het uiteindelijke geluidsvermogen op het station is inpasbaar in de omgeving, hiervoor kunnen geluidproductieplafonds worden vastgesteld door middel van dit wijzigingsbesluit.

4.3 Natuur

Kader
In het Bkl zijn regels opgenomen voor de gebiedsbescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming van te beschermen planten- en diersoorten en regels ter bescherming van houtopstanden. Voorheen werd dit geregeld in de Wet natuurbescherming. Het gebieds- en soorten-beschermingsregime vloeit voor een belangrijk deel voort uit twee Europese richtlijnen, te weten de vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en /of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling.

Beoordeling
Ten behoeve van de in paragraaf 4.1 genoemde omgevingsvergunning zijn een natuurtoets en stikstofberekening uitgevoerd. Uit de stikstofberekening bleek dat er geen sprake is van depositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Het aspect stikstofdepositie vormt daarmee geen belemmering voor het plan. Vanwege het verwijderen van circa 500 m^2 bosschage worden bomen aangeplant op het nabij gelegen perceel Almelo AML01-I-2821. Hiervoor is een beplantingsplan opgesteld. Hiermee is er sprake van een verbetering ten opzichte van de bestaand situatie, omdat er meer diversiteit in groen wordt gerealiseerd en een betere habitat voor de bosmuis wordt teruggebracht. Deze compensatie is juridisch geborgd in het wijzigingsplan.
Voor de BOPA zijn aanvullende onderzoeken naar vleermuis, egel, grote bosmuis, steenmarter en kleine marterachtigen uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd en verleend door het bevoegd gezag (provincie Overijssel) voor egel, steenmarter en grote bosmuis, inclusief activiteitenplan en eerdergenoemd beplantingsplan voor die laatste soort. De uitvoering hiervan heeft inmiddels ook plaatsgevonden.

Conclusie
Vanuit het aspect natuur is het plan uitvoerbaar.

4.4 Gezondheid

Kader
Gezondheid is een thema waar de Omgevingswet geen inhoudelijke eisen over stelt, ondanks dat het bieden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving tot de maatschappelijke doelen van de wet behoort. Omdat de Omgevingswet het begrip niet inkadert, kan het veel verschillende onderwerpen raken, bijvoorbeeld regels voor het beweegvriendelijk maken van de omgeving. Milieunormen zijn in het verleden ook gesteld om gezondheid te beschermen.

De fysieke leefomgeving kan gevolgen hebben voor de gezondheid van mensen, in positieve of negatieve zin. Zo kan een groene en beweegvriendelijke omgeving goed zijn voor de gezondheid. Aan de andere kant kunnen bijvoorbeeld een matige luchtkwaliteit of een lawaaiige omgeving ongezond zijn. Een van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet is een gezonde fysieke leefomgeving. Binnen de Omgevingswet kunnen overheden eigen gezondheidsambities vastleggen en uitwerken.

Conform artikel 1.3 sub a Omgevingswet zijn het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit een belangrijk maatschappelijk doel van de Omgevingswet. In het Bkl is een aantal instructieregels opgenomen, die specifiek de bescherming van de gezondheid en het milieu tot doel hebben. De instructieregels hebben onder andere betrekking op de aspecten geluid, trillingen, luchtkwaliteit en bodem. Deze aspecten zijn in voorliggende paragrafen reeds gemotiveerd.

Hieruit blijkt dat de ontwikkeling een bijdrage levert aan de gezonde fysieke leefomgeving en in ieder geval niet leidt tot een verslechtering van de gezondheidssituatie als gevolg van wijzigingen in de fysieke leefomgeving.

Verder stelt de Omgevingswet nog de volgende regels met betrekking tot een gezonde fysieke leefomgeving:

- In artikel 3.3 van de Omgevingswet van de Omgevingswet staat dat het bevoegd gezag in de omgevingsvisie rekening moet houden met het voorzorgbeginsel en andere milieubeginselen.
- In artikel 2.1 lid 4 van de Omgevingswet staat dat het bevoegd gezag bij de evenwichtige toedeling van functies (in het omgevingsplan) in ieder geval rekening houdt met het belang van het beschermen van de gezondheid.
- In artikel 5.32 van de Omgevingswet staat dat het bevoegd gezag de aanvraag van een omgevingsvergunning kan weigeren wanneer deze zou leiden tot (mogelijk) ernstige nadelige gevolgen voor de gezondheid en in artikel 5.42 lid 4 van de Omgevingswet en artikelen 8.101 en 8.102 van het Bkl staat dat het bevoegd gezag een omgevingsvergunning kan wijzigen of intrekken in het kader van het treffen van passende preventieve maatregelen ter bescherming van de gezondheid.

De GGD geeft een praktische invulling aan dit kader door middel van verschillende kernwaarden met bijbehorende gezondheidsadviezen. De GGD heeft de volgende kernwaarden opgesteld:

1. rookvrije omgeving;
2. aantrekkelijke plekken;
3. gezond gewicht;
4. wonen en druk verkeer;
5. voorzieningen dichtbij;
6. actief vervoer;
7. fiets- en ov-verbindingen;
8. gezond binnenklimaat;
9. prettig wonen;
10. geschikte woningen.

Verder stelt de GGD dat het voldoen aan de wettelijke normen niet automatisch betekent dat er geen gezondheidseffecten kunnen optreden. In het GGD omgevingsadvies zijn daarom gezondheidskundige advieswaarden opgenomen. De GGD heeft gezondheidskundige advieswaarden voor de thema's luchtkwaliteit, geur, geluid, bodem, elektromagnetische velden (straling), veehouderijen en akkerbouw.

Beoordeling
Het beoogde ontwerp van voorliggende motivering zorgt in de bouwfase mogelijk voor een verslechtering van de situatie ten aanzien van luchtkwaliteit, geluid, trillingen en bodem.

Tijdens de gebruiksfase zal er geen negatieve invloed op de gezondheid van burgers zijn. De beoogde ontwikkeling zal niet leiden tot een wijziging van de geurbelasting. Wat betreft geluid zal er een toename zijn van de belasting. Dit is beschreven in paragraaf 4.2.

Bij hoogspanningslijnen en -kabels, transformatorhuisjes en dergelijke geeft de GGD als advies om rekening te houden met een zone van 0,4 µT (microtesla) jaargemiddeld waarbinnen geen woningen, scholen en kinderdagverblijven worden gebouwd. Op dit moment geldt er reeds een magneetveldzone. De magneetveldzone zal als gevolg van de uitbreiding van het hoogspanningsstation niet vergroten, waardoor er geen wijziging van de huidige situatie optreedt.

Op 18 juli 2023 is er tussen Netbeheer Nederland en de minister van Klimaat en Energie een convenant gesloten over het nemen van proportionele bronmaatregelen die zien op het realiseren van nieuwe netcomponenten, waaronder op hoog- en middenspanningstations. Enexis past de genoemde bronmaatregelen uit dit convenant toe bij de uitbreiding van het HS/MS station ter beperking van magneetvelden.

Bij het hoogspanningsstation zullen er sporadisch medewerkers aan het werk zijn. Dit zal slechts nodig zijn voor de reparatie dan wel voor het onderhoud van het hoogspanningsstation. Ten aanzien van het onderdeel geluid voor omwonenden wordt met de vaststelling van dit plan geborgd dat het geluid dat vanaf dit station vastgelegd en gecontroleerd kan worden.

Conclusie
Vanuit het aspect gezondheid is het plan uitvoerbaar.

4.5 Mer-beoordeling

Kader
Het instrument milieueffectrapportage (mer) is ontwikkeld om het milieubelang een volwaardige plaats in bepaalde plan- en besluitvormingsprocessen te geven. In het milieueffectrapport (MER) worden de effecten van een ontwikkeling voor alle relevante milieuaspecten systematisch in beeld gebracht. Tevens wordt nagegaan of er alternatieven of maatregelen zijn waarmee eventuele negatieve effecten kunnen worden verminderd of voorkomen. Enerzijds maakt het opstellen van een milieueffectrapport (MER) de initiatiefnemer bewust van de milieugevolgen en anderzijds kan de overheid diverse milieugevolgen in samenhang met elkaar en op een voor de burger transparante wijze bij de besluitvorming betrekken.

De verplichting een MER op te stellen is van kracht sinds 1 september 1987 en is verankerd in de Omgevingswet (en voorheen Wet Milieubeheer). Voor sommige plannen of projecten geldt direct de verplichting om een MER op te stellen, maar er zijn ook plannen waarvoor het bevoegd gezag moet beoordelen of zij het nodig vindt om ter voorbereiding van een besluit een MER te laten maken. In het Omgevingsbesluit is opgenomen voor welke activiteiten de mer-(beoordelings)plicht bestaat. Het gaat dan met name om activiteiten die aanzienlijke nadelige effecten kunnen hebben op het milieu.

Beoordeling
In bijlage V bij het Omgevingsbesluit staat in onderdeel J8 hoogspanningsleidingen. Als het gaat om de aanleg, wijziging of uitbreiding van bovengrondse hoogspanningsleidingen van 220 kV of meer (of een afstand groter dan 15 kilometer), is sprake van een mer-plicht. Voor de mer-beoordelingsplicht geldt de aanleg, wijziging of uitbreiding als beoordelingsplichtige activiteit.

Op het station is sprake van 110.000 Volt (110 kV) en daarmee van hoogspanning. Dit TAM-omgevingsplan maakt geen aanleg, wijziging of uitbreiding van een bovengrondse hoogspanningsleiding van 220 kV of meer mogelijk en ziet ook niet op een bovengrondse hoogspanningsleiding over een afstand van meer dan 15 kilometer. Wel verwerkt het TAM-omgevingsplan de reeds vergunde uitbreiding van het hoogspanningsstation planologisch, stelt het bouwregels en een bouwvlak vast en borgt het de bomencompensatie. Uit de uitgevoerde omgevingsonderzoeken blijkt dat deze mogelijkheden niet leiden tot aanzienlijke nadelige milieugevolgen.

Conclusie
Er is geen sprake van aanzienlijke nadelige milieugevolgen. Voor de mogelijkheden van dit TAM-omgevingsplan hoeft daarom geen MER te worden opgesteld.

5. Juridische toelichting

5.1 De Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Overheden moeten vanaf die datum werken volgens de Omgevingswet. Deze nieuwe wet bundelt en vereenvoudigt de regels voor alles wat u buiten ziet, hoort en ruikt. De wet geldt voor alle Nederlandse inwoners, organisaties en bedrijven. Om ervoor te zorgen dat onze leefomgeving een gezonde, veilige en prettig leefbare plek is, hebben we in Nederland veel regels gemaakt. Zowel voor inwoners als bedrijven. Die regels gaan onder andere over hoe we omgaan met natuur, milieu, bouwen en wonen. De Omgevingswet bundelt deze regels.

5.2 Het omgevingsplan

Tot 1 januari 2024 had de gemeente Almelo meerdere bestemmingsplannen waarmee ontwikkelingen mogelijk gemaakt werden. Al deze bestemmingsplannen zijn overgegaan in het (tijdelijke) omgevingsplan van de gemeente Almelo. Elke gemeente in Nederland heeft nu nog maar één omgevingsplan. Als er ontwikkelingen zijn waar het gemeentebestuur achter staat dan wordt dit omgevingsplan aangepast met een wijzigingsbesluit om de activiteit mogelijk te maken. Het hangt af van de activiteit of de gemeenteraad of het college bevoegd gezag is om het wijzigingsbesluit te nemen. In dit geval is dat de gemeenteraad.

De gemeente kan in het omgevingsplan voor ieder gebied bepalen welke activiteiten zij wel of niet toestaat, bijvoorbeeld wonen, recreatie of bedrijvigheid. Ook geeft de gemeente aan welke regels zij aan de activiteiten stelt. Het omgevingsplan is de vervanging van alle bestemmingsplannen. Het omgevingsplan van de gemeente is digitaal raadpleegbaar via het omgevingsloket (regels op de kaart). Op dit moment is bij vrijwel alle gemeenten in Nederland hoofdstuk 22 van het omgevingsplan gevuld met regels. Dit zijn de regels van het Rijk die overgaan naar de gemeenten. Dit heet de Bruidsschat. De wijzigingsbesluiten, zoals deze, zullen in een nieuw hoofdstuk 21 vóór het hoofdstuk van de bruidsschat worden toegevoegd aan het omgevingsplan.

5.3 Aanpassen van het omgevingsplan

Aanpassen van het omgevingsplan moet met een wijzigingsbesluit. Dit is vergelijkbaar met een partiële herziening van het bestemmingsplan onder de oude wet. Er wordt voor de nieuwe activiteit een stukje van het omgevingsplan gewijzigd zodat de activiteit vergund en gerealiseerd kan worden. Dit is, net als met een bestemmingsplan, een digitaal wijzigingsbesluit. Een wijzigingsbesluit dat volledig voldoet aan de eisen van de nieuwe wet is een STOP/TPOD plan. STOP/TPOD is de afkorting van de Standaard voor officiële publicaties (STOP) en Toepassingsprofielen omgevingsdocumenten (TPOD). De software die daarvoor gebruikt moet worden functioneert nog niet optimaal, zodat er tijdelijke voorzieningen getroffen zijn door het Rijk.

Om het omgevingsplan aan te kunnen passen is er op dit moment een tijdelijke mogelijkheid om een wijziging van het omgevingsplan te maken dat ook volledig voldoet aan de eisen vanuit de Omgevingswet. Er is voor 2024 en 2025 een tijdelijke maatregel genomen, zodat het omgevingsplan van de gemeente wel gewijzigd kan worden met gebruik van de 'oude' bestemmingsplan standaarden van het 'Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO). Dit heet een Tijdelijke Alternatieve Maatregel, een TAM-omgevingsplan. TAM-IMRO is door de Minister in 2021 beschikbaar gesteld om urgente gebiedsontwikkelingen niet te laten vertragen. Dit plan is een TAM-omgevingsplan voor het vastleggen van geluidproductieplafonds van een hoogspanningsstation.

5.4 Wat is een TAM-omgevingsplan?

TAM-IMRO is bedoeld voor gemeenten die hun omgevingsplan nog niet kunnen wijzigen in het formaat STOP/TPOD. Dit geldt zowel voor gemeenten die om technische redenen niet kunnen werken met STOP/TPOD, als voor gemeenten die technisch al wel kunnen werken met STOP/TPOD, maar om andere redenen ervoor kiezen om in de beginfase TAM-IMRO te gebruiken om hun omgevingsplan te wijzigen.

Een combinatie van factoren maakt dat de gemeente Almelo, net als veel andere gemeenten, vooralsnog kiest voor de toepassing van TAM-IMRO. Het gaat bijvoorbeeld om nog niet goed functionerende techniek van software en het landelijk Omgevingsloket. Maar ook onduidelijkheden over en onbekendheid met de nieuwe technische standaarden voor het omgevingsplan.

De basis van de regels in dit TAM-omgevingsplan is de staalkaart van de grote energiebedrijven in Nederland. Hierin hebben ze de activiteiten beschreven die van belang zijn bij de aanleg en het beschermen van hoogspanningsvoorzieningen.

De komende periode zal de gemeente een definitieve structuur en opbouw van het omgevingsplan bepalen. Als die bepaald is dan kunnen op termijn alle TAM-omgevingsplannen ook omgezet worden in deze definitieve structuur. Voor het omzetten heeft de gemeente tot 2032 de tijd. Dit is een werkwijze die vele gemeenten op dit moment toepassen totdat de standaarden bekend en bepaald zijn en volledig werken.

5.5 Toelichting op de regels van het TAM-omgevingsplan

De regels van het TAM-omgevingsplan lijken op de regels van een bestemmingsplan. Ze geven aan voor welke activiteiten de gronden gebruikt mogen worden en voor welke activiteiten ook niet. Dit TAM-omgevingsplan regelt het vastleggen van het geluidproductieplafond. In het wijzigingsbesluit zijn de volgende regels opgenomen:

Preambule
De preambule zorgt ervoor dat het TAM-omgevingsplan in samenhang met het omgevingsplan wordt gelezen. In de artikelkoppen moet na het woord ‘Artikel’ en direct vóór het artikelnummer ‘22g.’ worden gelezen. Ook in de koppen van de bijlagen moet direct vóór het bijlagenummer ‘22g.’ worden gelezen. Hiermee wordt duidelijk dat dit TAM-omgevingsplan juridisch onderdeel uitmaakt van het omgevingsplan van de gemeente Almelo.

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

Artikel 1: Begripsbepalingen
In dit artikel worden de relevante begrippen beschreven zodat voor iedereen duidelijk is wat hiermee bedoeld wordt.

Artikel 2: Toepassingsbereik
Artikel 2 bepaalt het toepassingsbereik van dit TAM-omgevingsplan. De regels gelden voor de locatie TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22g Hoogspanningsstation Wierdensestraat 157h, waarvan de geometrisch bepaalde planobjecten zijn opgenomen in het GML-bestand NL.IMRO.0141.TAM00008-BP31. Daarnaast bepaalt artikel 2 dat de regels uit afdeling 22.2, met uitzondering van paragraaf 22.2.7.3, en afdeling 22.3 van het omgevingsplan niet van toepassing zijn voor zover zij in strijd zijn met de regels van dit TAM-omgevingsplan.
Artikel 3: Aanvraagvereisten
Artikel 3 bepaalt dat de aanvraagvereisten uit paragraaf 22.5.2 van het omgevingsplan van overeenkomstige toepassing zijn op een omgevingsvergunning die op grond van dit TAM-omgevingsplan is vereist.
Artikel 4: Meet- en rekenbepalingen
Dit artikel legt uit hoe bij de toepassing van een regel gemeten moet worden.

Hoofdstuk 2 Aanwijzing in de fysieke leefomgeving

In hoofdstuk 2 wordt het industrieterrein aangewezen waarvoor geluidproductieplafonds als omgevingswaarden gelden. Artikel 5 wijst ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'Waarde - Overig - industrieterrein met gpp voor hoogspanningsstation' het industrieterrein aan. De geluidproductieplafonds die voor dit industrieterrein gelden, zijn opgenomen in artikel 15.4. De gebiedsaanduiding legt uitsluitend de begrenzing van het industrieterrein vast voor de toepassing van deze geluidproductieplafonds.

Hoofdstuk 3 – Gebruiksdoel van gronden en bouwwerken

Artikel 6: Algemeen
Artikel 6 bevat algemene regels voor het gebruiken van gronden en bouwwerken ter plaatse van de locaties 'Bedrijf - Nutsvoorziening' en 'Leiding - Hoogspanningsverbinding'. Ondergeschikt aan de toegestane gebruiksactiviteiten zijn onder meer beplanting en bebossing, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, wegen, paden, parkeervoorzieningen en ontsluitingsstructuren toegestaan. Daarnaast bevat artikel 6 een algemeen gebruiksverbod voor gebruik dat niet past binnen het toegekende gebruiksdoel of ziet op activiteiten uit bijlage VII tot en met IX bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 7: Bedrijf – Nutsvoorziening
Dit artikel regelt de toegestane gebruiksactiviteiten ter plaatse van de functie 'Bedrijf - Nutsvoorziening'. Deze functie regelt het toegestane gebruik van het hoogspanningsstation en de daarbij behorende voorzieningen. De gebiedsaanduiding 'Waarde - Overig - industrieterrein met gpp voor hoogspanningsstation' vormt geen afzonderlijke gebruiksfunctie, maar legt uitsluitend de begrenzing van het industrieterrein vast voor de toepassing van de geluidproductieplafonds.

Artikel 8: Groen
Artikel 8 regelt het toegestane gebruik binnen de locatie 'Groen'. De gronden en bouwwerken mogen worden gebruikt voor groenvoorzieningen, waterhuishoudkundige doeleinden, waterberging en waterlopen, nutsvoorzieningen en voorzieningen voor het vasthouden, bergen, aan- en afvoeren van water.

Artikel 9: Leiding – Hoogspanningsverbinding
In dit artikel worden de activiteiten geregeld voor de functie 'Leiding – Hoogspanningsverbinding'. Dit gaat om de strook van de hoogspanningsverbinding van TenneT die vanuit noordelijke richting op het station aansluit.

Hoofdstuk 4 - Bouwactiviteiten

Artikel 10: Toepassingsbereik en artikel 11: Anti-dubbeltelregel
Artikel 10 bepaalt het toepassingsbereik van de bouwregels. De bouwregels gelden voor het bouwen van bouwwerken ter plaatse van de locaties 'Bedrijf - Nutsvoorziening' en 'Leiding - Hoogspanningsverbinding'. Artikel 11 bevat de anti-dubbeltelregel. Deze regel voorkomt dat dezelfde grond opnieuw wordt meegenomen bij de beoordeling van latere bouwplannen wanneer die grond al is gebruikt voor een eerder toegestaan bouwplan.

Artikel 12: Bouwwerken ten behoeve van een hoogspanningsstation
Dit artikel bevat de beoordelingsregels voor het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van het hoogspanningsstation. Gebouwen zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak. Het bouwvlak mag volledig worden bebouwd en de maximale bouwhoogte van gebouwen bedraagt 10 meter. Voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt een maximale bouwhoogte van 15 meter, met specifieke uitzonderingen voor hoogspanningsmasten, bliksempieken en portalen, camerabeveiligingsmasten en erf- en terreinafscheidingen.

Artikel 13: Realiseren van bomencompensatie – gebod
Artikel 13 borgt de uitvoering en instandhouding van de bomencompensatie. Het gebruik van het hoogspanningsstation is niet toegestaan als de bomencompensatie met een minimale oppervlakte van 500 m², zoals beschreven in het beplantingsplan in bijlage 2 bij de regels, niet binnen drie jaar na realisatie van het eerste gebouw is uitgevoerd en duurzaam in stand wordt gehouden.

Hoofdstuk 5 Aanlegactiviteiten

Artikel 14: Aanlegactiviteiten ter plaatse van 'Leiding - Hoogspanningsverbinding'
Hoofdstuk 5 bevat regels voor aanlegactiviteiten ter plaatse van de locatie 'Leiding - Hoogspanningsverbinding'. De regels beschermen de veiligheid en de werking van de bovengrondse hoogspanningsverbinding.

Artikel 14 stelt een vergunningplicht in voor aanlegactiviteiten binnen de locatie 'Leiding - Hoogspanningsverbinding'. Het gaat onder meer om het aanbrengen of rooien van hoogopgaande beplanting of bomen, het aanbrengen van bovengrondse constructies, installaties of apparatuur hoger dan 2,5 meter, het opslaan van brand- of explosiegevaarlijke materialen en het wijzigen van het maaiveld. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend als geen veiligheidsrisico's ontstaan en de leiding niet wordt aangetast. Bij de aanvraag moeten in ieder geval gegevens worden verstrekt over de te gebruiken materialen, eventuele afvoer van grond en aanwezige obstakels. Aan de vergunning kunnen voorschriften worden verbonden. Voordat het bevoegd gezag beslist, wint het advies in bij de leidingbeheerder.

Hoofdstuk 6 Milieuaspecten van activiteiten

Artikel 15: Geluid door activiteiten

Artikel 15 bevat de regels voor activiteiten die geluid veroorzaken ter plaatse van de locatie 'Waarde - Overig - industrieterrein met gpp voor hoogspanningsstation'. De regels vullen artikel 22.54 van de bruidsschat omgevingsplan aan. Artikel 15.2 bepaalt dat geluidproductieplafonds als omgevingswaarden gelden ter plaatse van de geluidreferentiepunten. Artikel 15.3 legt de geluidreferentiepunten vast met coördinaten. Artikel 15.4 bevat de geluidproductieplafonds in Lden en Lnight die op deze geluidreferentiepunten gelden.

Artikel 16: Geluidaandachtsgebied
Artikel 16 bepaalt dat de regels gelden voor locaties binnen het geluidaandachtsgebied zoals aangewezen in de Centrale Voorziening Geluidgegevens. De voorrangsbepaling in artikel 16.2 zorgt ervoor dat deze regels voorgaan op de regels uit besluiten als bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, voor zover het gaat om gronden binnen het geluidaandachtsgebied. Artikel 16.3 bevat een aanvullende beoordelingsregel: het realiseren of toevoegen van geluidgevoelige gebouwen binnen het geluidaandachtsgebied is niet toegestaan, tenzij deze gebouwen op grond van het tijdelijke deel van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning al rechtmatig waren toegestaan op het moment van inwerkingtreding van dit TAM-omgevingsplan.
Artikel 17: Toevoegen van zeer kwetsbare en kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties - verbod
Artikel 17 verbiedt het toevoegen van zeer kwetsbare gebouwen, kwetsbare gebouwen, beperkt kwetsbare locaties en kwetsbare locaties waar kwetsbare doelgroepen kunnen verblijven. Deze regel voorkomt dat binnen het werkingsgebied nieuwe kwetsbare functies worden toegevoegd die niet passen bij de milieugevolgen en het gebruik van het hoogspanningsstation.

6. Participatie

Invloed initiatief en ruimte voor inbreng
De ruimte om mee te denken over de locatie van de nieuwe onderdelen op het stationsterrein is zeer beperkt vanwege technische- en veiligheidseisen bij het bepalen van de posities van transformatoren, middenspanningsgebouwen, kabels etc. op het stationsterrein. Enexis gebruikt nagenoeg alleen het huidige stationsterrein omdat dit de snelste manier is om het station op te waarderen. Daarnaast breidt Enexis slechts beperkt dit terrein uit, omdat er ruimte nodig was voor het voorziene servicegebouw. De inbreng van stakeholders varieert van meeweten (door het verkrijgen van informatie) tot meedenken afhankelijk van het type stakeholder.

Stakeholders
Voor dit station zijn globaal de te onderscheiden stakeholdercategorieën:

- Bevoegd gezag, m.n. Gemeente Almelo en de Provincie Overijssel (meedenken)
- Medegebruikers stationsterrein. Dit zijn TenneT en Coteq (meedenken)
- Beheerders kabels en leidingen. Dit zijn bovengenoemde netbeheerders en partijen als Gasunie, Vitens etc. (meeweten/meedenken)
- Omwonenden. Hiertoe worden alle woonbestemmingen in een straal van ca. 150 meter van het stationsterrein gerekend. Deze afstand is de afstand waarin omwonenden redelijkerwijs mogelijk nog iets kunnen waarnemen van de werkzaamheden. (meeweten)
- Volkstuinvereniging en pachter. Deze vereniging grenst aan het Enexisterrein. (meeweten)

Participatieverslag afgelopen periode (BOPA en vergunningsaanvragen)
De benoemde stakeholders zijn de afgelopen tijd op de navolgende wijze betrokken bij het project:

- Bevoegd gezag: vanaf maart 2024 gesprekken gevoerd en afstemming over de plannen met gemeente Almelo (BOPA, bouwvergunningen) en de provincie Overijssel (flora- en fauna vergunning)
- Medegebruikers station (TenneT, Coteq): vanaf 2023 in gesprek over de plannen. Plannen zijn op elkaar afgestemd. In het kader van de verzwaring van het station is er ook een omgevingsvergunning aangevraagd voor het graven onder een hoogspanningsverbinding. TenneT heeft positief geadviseerd richting de gemeente Almelo over het verlenen van deze vergunning. Deze vergunning (kenmerk: Z/24/156794) is inmiddels verleend.
- Omwonenden: Er zijn in totaal 70 adressen op 19 december per nieuwsbrief geïnformeerd over de plannen. De nieuwsbrief is verstuurd naar adressen in de nabijheid van het station, met name de Strauszstraat, Mozartstraat en de Wierdensestraat. Omwonenden konden/kunnen rechtstreeks contact opnemen met de omgevingsmanager van Enexis, mochten zij vragen of opmerkingen hebben. Op de nieuwsbrief kwam één reactie van een omwonende die specifieke vragen had over magneetvelden en het dragen van een pacemaker. Met deze omwonende is twee keer telefonisch contact geweest. Omwonende staat positief ten opzichte van de plannen en is gerustgesteld.
- Aanwonenden Wierdensestraat 159-161: Omdat zij direct naast de stationsuitbreiding wonen en zij, verhoudingsgewijs, het meest gaan waarnemen van de nieuwe plannen en de werkzaamheden, heeft Enexis op 18 november 2023 een keukentafelgesprek gehouden met deze bewoners. Bewoners gaven te kennen geen enkel probleem met de voorziene uitbreiding en werkzaamheden te hebben. Van dit gesprek is een verslag gemaakt.
- Volkstuinvereniging en naburige pachter. Beiden zijn ook per nieuwsbrief geïnformeerd over de plannen. Vanuit de volkstuinvereniging kwam reactie of de stationsuitbreiding hun gebied raakte. Hierop kunnen antwoorden dat dit niet het geval is.

De momenten waarop en wat er wordt gecommuniceerd met de stakeholders is/wordt geregistreerd in een stakeholder(contact)register.

Wat is er gebeurd er met de inbreng van stakeholders?
Opmerkingen worden waar mogelijk verwerkt door aanpassingen in de plannen. Zoals gesteld is de manoeuvreerruimte (ontwerpruimte) van de plannen zeer beperkt en vinden de werkzaamheden nagenoeg allemaal plaats op het bestaande terrein van het hoogspanningsstation.

Met de bewoners op de Wierdensestraat 159-161 is afgesproken dat zij op de hoogte worden gehouden van de aankomende bouwactiviteiten. Dit is een continu proces.

Andere omwonenden hebben geen punten ingebracht over aanpassing van het plan. Zij wonen op dermate grote afstand van het station dat zij waarschijnlijk weinig gaan merken van de beoogde planuitvoering. Er is door omwonenden (en door anderen) geen bezwaarschrift ingediend tegen de omgevingsvergunning (afwijken omgevingsplan, bouwen, graven).

Communicatie in de volgende periode: uitvoering
Voor de bekendheid van het project, maar ook voor verbinding met de omgeving wordt er gecommuniceerd bij belangrijke mijlpalen. Dit communiceren gebeurt door middel van nieuwsbrieven en de projectwebsite. Enexis gaat in een vervolgnieuwsbrief de eerder aangeschreven 70 adressen opnieuw informeren over de start van de werkzaamheden in oktober. Ook blijft de mogelijkheid open dat omwonenden telefonisch en schriftelijk rechtstreeks contact kunnen opnemen met de omgevingsmanager van Enexis.

Zienswijzen
Het TAM-omgevingsplan hoofdstuk 22g Hoogspanningsstation Wierdensestraat 157h (hoofdstuk 22g omgevingsplan Almelo) heeft voor een periode van zes weken als ontwerp ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

7. Financiële haalbaarheid

Bij een motivering dient ook inzicht gegeven te worden in de financiële haalbaarheid en of er ook kosten van toepassing zijn voor de gemeente zelf. Initiatiefnemer Enexis zal volledig de financiering van de bouwplannen voor haar rekening nemen en is op het moment van ter inzage leggen in de afrondende fase van de bouw van de gebouwen en transformatoren die met de BOPA vergund zijn. Aan de mogelijkheden uit dit wijzigingsplan hoeft de gemeente geen financiële bijdrage aan te leveren en ambtelijke ondersteuning tijdens de procedure zal worden vergoed via de legesverordening van de gemeente die Enexis moet betalen. Er is ook geen enkele twijfel dat Enexis over voldoende financiële middelen beschikt om het plan ook daadwerkelijk uit te voeren.

De financiële haalbaarheid van het plan is daarmee geborgd.

8. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) betekent dat er een balans bestaat tussen verschillende functies die locaties binnen een gebied kunnen vervullen. Het omgevingsplan bevat voor het gehele grondgebied van de gemeente in ieder geval de regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 4.2, eerste lid, Omgevingswet). Met dit TAM-omgevingsplan wordt de versterking van het bestaande hoogspanningsstation planologisch verwerkt. Het plan wijst een industrieterrein aan, stelt geluidproductieplafonds als omgevingswaarden vast, borgt het geluidaandachtsgebied, regelt het toegestane gebruik en de bouwmogelijkheden, bevat een aanlegvergunningstelsel ter bescherming van de hoogspanningsverbinding, borgt de bomencompensatie en voorkomt het toevoegen van kwetsbare functies die niet passen bij de milieugevolgen en het gebruik van het hoogspanningsstation.

Op basis van voorliggende motivering kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling zorgt voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het versterken van het energienetwerk is van groot belang en de mogelijkheden die dit TAM-omgevingsplan biedt, dragen hieraan bij. Uit de onderzoeken blijkt verder dat het voornemen geen negatieve effecten heeft op milieu- en/of omgevingsaspecten en de omgeving van het station.

Geconcludeerd wordt dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensoring en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV Heerenveen
Postbus 24
8440 AA Heerenveen

Copyright ©
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlenen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl